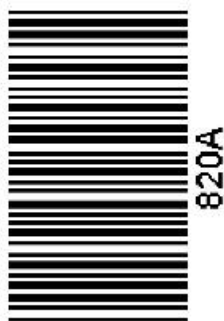

کد کنترل

820

A

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته داخل - سال ۱۴۰۰

صبح جمعه

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

مدرسی معارف اسلامی - (کد ۱۱۵۲)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	ناشماره	ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	ناشماره
۱	زبان عربی و نغمصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰	۱۰	اصول	۱۵	۱۵۶	۱۷۰
۲	تفسیر قرآن	۲۰	۳۱	۵۰	۱۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۱۵	۱۷۱	۱۸۵
۳	کلام اسلامی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی	۱۵	۱۸۶	۲۰۰
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۳	تاریخ عمومی جهان	۱۵	۲۰۱	۲۱۵
۵	فلسفه	۱۵	۸۱	۹۵	۱۴	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۱۵	۲۱۶	۲۳۰
۶	منطق	۱۵	۹۶	۱۱۰	۱۵	اندیشه‌های سیاسی غرب	۱۵	۲۳۱	۲۴۵
۷	اطلاعات عمومی	۱۵	۱۱۱	۱۲۵	۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۵	۲۴۶	۲۶۰
۸	تاریخ اسلام	۱۵	۱۲۶	۱۴۰	۱۷	تفسیر نهج البلاغه	۱۵	۲۶۱	۲۷۵
۹	تاریخ معاصر	۱۵	۱۴۱	۱۵۵	۱۸	علوم قرآن	۱۵	۲۷۶	۲۹۰
					۱۹	ادبیات عرب	۱۵	۲۹۱	۳۰۵

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- During the ----- between arriving at the airport and boarding the plane, we'll probably do a bit of window shopping.
1) interval   2) intervention   3) imbalance   4) inconsistency
- 2- That ugly vacant lot ----- from the beauty of the neighborhood.
1) depletes   2) derives   3) detracts   4) deviates
- 3- At first, the Savings Mart didn't do well, but after it lowered its prices and increased its advertising, the store began to -----.
1) prosper   2) subside   3) arise   4) strive
- 4- The movement of clouds may seem to be -----, but scientists know that there is a pattern to how they move.
1) compatible   2) specific   3) transient   4) random
- 5- Since my math class was very difficult for me, I consider the B that I got for the course to be a great -----.
1) illusion   2) triumph   3) obligation   4) disapproval
- 6- The hardware store sells ----- stones made of plastic that you can open and hide a house key in. Then you can hide the key by leaving the "stone" somewhere near your door.
1) confidential   2) artificial   3) superficial   4) metaphorical
- 7- Rhoda's budget is so tight that she felt it would be ----- to buy herself even a ten-dollar pair of earrings.
1) plausible   2) tangible   3) sufficient   4) extravagant
- 8- When the climbers reached the peak of the tallest mountain in the world, they felt it was a ----- occasion and were filled with pride.
1) momentary   2) moribund   3) meticulous   4) momentous
- 9- The ramification of committing a murder is to serve a prison sentence even if you ----- your actions.
1) implement   2) renew   3) regret   4) exceed
- 10- It is often an attorney's job to construe the meaning of a contract and then share that ----- with a client and, if needed, with a judge or jury.
1) justification   2) interpretation   3) transformation   4) condemnation

continuous life of the living literatures into the road of cut-off life that the Greek and Latin literatures took.

- 16- **It's stated in the passage that -----.**
- 1) modern Arabic literature is a direct extension of classical literature
  - 2) modern Arabic literature is a new creation having hardly any relationship with its old one
  - 3) modern Arab people can access to their traditional literature by reading their classical materials
  - 4) despite a break, there is a strong connection between traditional Arabic with modern generations
- 17- **Arabic literature, according to the passage, -----.**
- 1) has been known as a strong and fertile literature throughout the world
  - 2) owes its current status to its strong classical one
  - 3) is traced back to Latin and Greek Literature
  - 4) is both traditional and modern simultaneously
- 18- **The word "relinquished" in line 13 can be substituted by -----.**
- 1) applied
  - 2) stopped
  - 3) improved
  - 4) allowed
- 19- **This passage emphasizes -----.**
- 1) the various directions of Arabic literature
  - 2) the strength and depth of Arabic traditional literature
  - 3) the direct extension of Arabic classical literature into modern one
  - 4) the tendency of Arabic literature to repudiate its inheritance
- 20- **You can infer from the passage that Greek and Latin literatures -----.**
- 1) turned into the road of cut-off life
  - 2) is like a living huge tree with a deep root
  - 3) deterred Arabic literature from being in a continuous line
  - 4) include traditional principles that cannot be currently avoided

PASSAGE 2:

Having an awareness of the philosophical and scientific theories is a valuable source for the mind which would permit the intellect to expand and would lead to valuable interpretations of the Qur'an. By this we mean that one must keep away from any form of explanation of the Qur'an according to one's own personal opinion and must not seek to interpret the Qur'an in order to justify and validate one's preconceived beliefs and thoughts.

However, at the same time, possessing an awareness of the thoughts and theories of the great philosophers of Islam in regards to monotheism (Tawhid), the characteristics and actions of Allah (awj) and other issues in relation to the beginning of creation and resurrection, in addition to having knowledge and understanding of the physical properties and makeup of the world and of mankind, will all lead one to having a better insight. In the end, this awareness and knowledge would actually allow a person to gain more benefit from the Qur'an.

Today, humanity has made great progress in attaining knowledge of the Earth, universe, and animal kingdom. Humankind has arrived at new horizons of understanding in regards to the sciences of psychology and sociology. Although it is correct to assert that not all of the knowledge that has been gained up until today is completely correct, however having a better understanding of the scientific

breakthroughs and discoveries can lead a person's philosophical and scientific awareness to become stronger. This acts as a source of blossoming of the mind of the commentator of the Qur'an, and grants him a special ability through which he would be able to make use of the Qur'an in the most complete way.

- 21- It's stated in the passage that -----.
- 1) philosophical and scientific theories must keep away from interpretation of the Qur'an
  - 2) no one has the right to interpret the Qur'an to prove his opinions
  - 3) interpretations of the Qur'an leads to expansion of intellect
  - 4) one should prove his beliefs by his Qur'anic interpretations
- 22- All of the following contribute to obtain more benefits from the Qur'an EXCEPT -----.
- 1) having awareness of Tawhid, and resurrection
  - 2) proving one's preconceived thoughts and beliefs
  - 3) familiarity with the Islamic philosophers' opinions
  - 4) possessing knowledge of creation of the world and man
- 23- The word "assert" in paragraph 3 means -----.
- 1) reshape
  - 2) choose
  - 3) claim
  - 4) attempt
- 24- The philosophical and scientific awareness makes deeper through -----.
- 1) making use of Qur'an to interpret all aspects
  - 2) accessing to the source of blossoming of the commentator's mind
  - 3) having the knowledge that has been gained up until today
  - 4) better perception of the scientific improvements and innovations
- 25- The writer's tone in this passage is best described as -----.
- 1) informative
  - 2) persuasive
  - 3) hopeful
  - 4) concerned

PASSAGE 3:

After 500 years of Islamic philosophical discourse mantiq had finally become an accepted part of Islamic science in the 12th century, and mantiq was taught widely in madrasas (Islamic schools), especially to the students of the Shafa'i and Hanafi law schools; incorporating mantiq as an integrated part of Islamic curriculum.

Yet, in the 14th century we see Islamic philosophers, such as Ibn Khaldun, defending the idea that logic is unsuitable for definition of religious creeds like tawhid (God's oneness), the Divine characters, the truth of prophecy or the Akhirah (the Afterlife). The discourse on logic and its application into Islamic philosophy seems to linger on without anyone getting upper hand.

True to Arabic Muslim traditions, the excellence of mantiq was praised even through poetry. In early 16th century the Muslim scholar Abd ar-Rahman al-Akhdari wrote his famous poem As-Sullam al-Munawraq Fi Ilm al-Mantiq. This "Ornamented Ladder into the Science of Logic" explains the basics of Aristotelian logic for using it to support Islamic creed (aqidah) and jurisprudence (fiqh) in 144 beautiful constructed verses.

Today, several modern or contemporary Islamic philosophers have chosen to regard the science of logic as an arbiter between traditional Islamic knowledge and modern physical science, whereas, Mantiq, in its purest Islamic form, is mostly used in connection with jurisprudence and rarely as a tool for philosophical reflection.

- 26- The best title for this passage is -----.
- 1) The Relationship between Mantiq and Philosophy
  - 2) Islamic Philosophers' Defence of Mantiq
  - 3) Revival of Mantiq in Modern Islamic Philosophy
  - 4) Traces of Mantiq in the Arguments
- 27- According to the passage, Mantiq -----.
- 1) was merely taught in Shafa'i and Hanafi's school during 12th century
  - 2) has been an essential concept of Islamic curriculum since the arrival of Islam
  - 3) has a 500-year history in Islamic philosophical discourse
  - 4) had no place in Islamic science before 12th century
- 28- Ibn Khaldun, it's stated in the passage, -----.
- 1) clarified the concepts of Tawhid, Akhirah, and etc. based on logic
  - 2) outlined the religious creeds into some major parts
  - 3) viewed logic not be involved in the description of religious creeds
  - 4) was the founder of discourse analysis in Islamic philosophy
- 29- The phrase "linger on" in paragraph 2 means -----.
- 1) complete
  - 2) expand
  - 3) emerge
  - 4) continue
- 30- Which sentence, according to the passage, is True?
- 1) In Islam, mantiq is strongly connected with the philosophy of law.
  - 2) Today, logic is primarily used as a tool for philosophical reflection.
  - 3) Mantiq, in Arabic Muslim tradition, was mostly praised through poetry.
  - 4) Logic has been considered as an arbiter between traditional Islamic knowledge and modern one.

تفسیر قرآن:

- ۳۱- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام پاسخ درباره «لَمَنْ...» در آیات: ﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ﴾ (التکویر / ۲۶-۲۷) صحیح است؟
- (۱) جمله وصفیه
  - (۲) جمله استینافیه
  - (۳) بدل برای «للعالمین»
  - (۴) عطف بیان برای «للعالمین»
- ۳۲- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «عِلْمٌ» در آیه: ﴿عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ (الانفطار / ۵) چیست؟
- (۱) علم تفصیلی نفس انسانی به اعمال خود در عالم دنیا
  - (۲) علم اجمالی نفس انسانی به اعمال خود در عالم دنیا
  - (۳) علم اجمالی نفس آدمی به آنچه در دنیا انجام داده از رهگذر نگرستن در نامه اعمال خود
  - (۴) علم تفصیلی نفس آدمی به آنچه در دنیا انجام داده از رهگذر نگرستن در نامه اعمال خود
- ۳۳- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «الَّذِينَ أُجْرِمُوا» در آیه: ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُجْرِمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ﴾ (المطففين / ۲۹) به دلالت سیاق و به ترتیب، چه کسانی هستند؟
- (۱) یهودیان توطئه‌گر - مسیحیان نجران
  - (۲) جنایتکاران - مستمندان مسلمان
  - (۳) قاتلان افراد بی‌گناه - عاثة مسلمانان
  - (۴) کافران - ابرار موصوف در آیات پیشین

- ۳۴- از نظر علامه طباطبائی (ره) استثناء به کار رفته در آیات: ﴿فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ (الانشقاق/ ۲۵-۲۴) از کدام نوع است؟
 (۱) مفرغ (۲) منقطع (۳) متصل موجب (۴) متصل غیرموجب
- ۳۵- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مقابله موجود میان «يُنْدِي» و «يَعِيدُ» در آیه: ﴿إِنَّهُ هُوَ يُنْدِي وَيُعِيدُ﴾ (البروج/ ۱۳) مفید چیست؟
 (۱) ایداء به معنای «بذاء» است. (۲) إعادة به معنای «رجوع» است.
 (۳) ایداء همان إعادة است. (۴) إعادة همان ایداء است.
- ۳۶- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «الْمُدْبِرَاتِ» در آیه: ﴿فَالْمُدْبِرَاتِ أَمْراً﴾ (النازعات/ ۵) چیست؟
 (۱) مطلق ملائکه (۲) ملائکه عذاب (۳) ملائکه رحمت (۴) ملائکه تدبیرکننده امور آسمان
- ۳۷- از نظر علامه طباطبائی (ره) بارزترین صفت مذکور در پنج آیه نخست سوره النازعات در انطباق بر ملائکه الهی کدام است؟
 (۱) النَّاشِطَاتِ نَشْطًا (۲) السَّابِحَاتِ سَبْحًا (۳) السَّابِقَاتِ سَبْقًا (۴) الْمُدْبِرَاتِ أَمْراً
- ۳۸- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام مورد درباره «إِنَّهُ طَغَى» در آیه: ﴿أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى﴾ (النازعات/ ۱۷) صحیح است؟
 (۱) جمله مفسره (۲) جمله تعلیلیه (۳) جمله خبریه (۴) جمله مضاف الیه
- ۳۹- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «النَّجْدَيْنِ» در آیه: ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ﴾ (البلد/ ۱۰-۸) چیست؟
 (۱) راه خیر و راه شر (۲) راه‌های طولانی و راه‌های کوتاه
 (۳) راه مرتفع و راه روشن (۴) راه‌های پریچ و خم و راه‌های هموار
- ۴۰- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «آيَاتِنَا» در آیه: ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ﴾ (البلد/ ۱۹) چیست؟
 (۱) خاص وحی قرآنی و وحی بیانی (۲) خاص آیات قرآن کریم
 (۳) مطلق آیات آفاقی و انفسی (۴) مطلق آیات آفاقی، انفسی، وحی قرآنی و وحی بیانی
- ۴۱- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام مورد درباره دلالت‌های آیه: ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ (البینه/ ۵) صحیح نیست؟
 (۱) «ذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ» یعنی: ذَلِكَ دِينُ الْكُتُبِ الْقِيَمَةِ.
 (۲) «الْقِيَمَةِ» در این آیه ناظر بر ارزش‌های اصیل دینی است.
 (۳) «وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ» در ارتباط با قبل از خود، ذکر خاص بعد از عام است.
 (۴) ضمیر «او» در «أُمِرُوا»، به «الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ» در آغاز سوره برمی‌گردد.
- ۴۲- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام مورد درباره آیه: ﴿فَالْمَغِيرَاتِ مَبْحًا﴾ (العاديات/ ۳) صحیح است؟
 (۱) فأقسم بالخيل اللاتي يعدون يضبحن ضبحاً
 (۲) فأقسم بالأبال التي ترتفع بركبائها يوم النحر
 (۳) فأقسم بالخيل الهاجمات على العدو بفتة في وقت الصبح
 (۴) فأقسم بالخيل اللاتي تخرج النار بحوافرها اذا عدت على الحجارة

- ۴۳- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «صبر» در آیه: ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾ (العصر/۳) چیست؟
 (۱) خاص صبر بر مصائب
 (۲) خاص صبر بر معاصی
 (۳) خاص صبر بر طاعت الهی
 (۴) مطلق صبر بر طاعت، معصیت و مصیبت
- ۴۴- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام مورد درباره مدلول آیه: ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾ (الکافرون/۶) صحیح نیست؟
 (۱) آیه بر اباحه تمسک به ادیان گوناگون دلالت ندارد.
 (۲) جهت آیه، تهدید کافران در صورت بقاء بر کفر است.
 (۳) لام جرّ به کار رفته در هر دو مورد، لام اختصاص است.
 (۴) آیه بر عدم تعرض پیامبر اکرم (ص) به بت پرستی در مراحل آتی دعوت دلالت نمی کند.
- ۴۵- کدام مورد درباره عبارت «إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا» در آیه: ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ (النصر/۳) صحیح است؟
 (۱) جمله تعلیله برای «فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ»
 (۲) جمله تعلیله برای «اسْتَغْفِرْ لَهُ»
 (۳) جمله استینافیه
 (۴) جمله اعتراضیه
- ۴۶- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام مورد درباره مدلول آیه: ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾ (الفلق/۳) صحیح است؟
 (۱) تصدیق اثرگذاری اجمالی سحر
 (۲) تصدیق اثرگذاری تفصیلی سحر
 (۳) موهوم دانستن مطلق سحر و نفی اثرگذاری آن
 (۴) نفی اثرگذاری سحر از دیدگاه مشرکان
- ۴۷- از نظر علامه طباطبائی (ره) کدام مورد درباره سوره توحید صحیح است؟
 (۱) دلالت بر صرف توحید افعالی
 (۲) دلالت بر صرف توحید صفاتی
 (۳) دلالت بر صرف توحید ذاتی
 (۴) دلالت بر توحید ذاتی، صفاتی و افعالی
- ۴۸- از نظر علامه طباطبائی (ره) دلیل عدم عطف صفات سه گانه «رَبِّ، مَلِكٍ وَ اَلَهٍ» در آیات: ﴿قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ اِلَهِ النَّاسِ﴾ (الناس/۱-۳) چیست؟
 (۱) عدم اشتراك آنها در حکم جمله اصلی
 (۲) استقلال مفهومی این صفات از یکدیگر
 (۳) سبب مستقل بودن هر یک از آنها در دفع شرور
 (۴) عدم امکان عطف آنها به یکدیگر از نظر نحوی
- ۴۹- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «حیاء» در آیه: ﴿يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي﴾ (الفجر/۲۴) چیست؟
 (۱) حیات معنوی
 (۲) حیات اخروی
 (۳) حیات دنیوی
 (۴) حیات مادی
- ۵۰- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «أشقى» در آیه: ﴿فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ (اللیل/۱۶-۱۴) چیست؟
 (۱) مطلق کافران
 (۲) عموم مال باختگان
 (۳) کافران ذمی
 (۴) فرزند از دست دادگان

کلام اسلامی:

- ۵۱- حضرت علی (ع) در حدیث اصیغ به کدام بحث کلامی اشاره می کند؟
 (۱) قضاء و قدر
 (۲) قاعده لطف
 (۳) جبر و اختیار
 (۴) هدایت و ضلالت
- ۵۲- عبارت «و سؤال موسی لقومه» مبین پاسخ خواجه طوسی به چه کسانی و در باب چه صفتی است؟
 (۱) اشاعره - کلام
 (۲) اشاعره - رؤیت
 (۳) اشاعره - بقاء
 (۴) کرامیه - جهت

- ۵۳- آیا می‌توان اراده‌ی والد را برای ولد تکلیف‌آور دانست؟
- (۱) بله، زیرا «ابتداء» و «اعلام» منحصر به خداوند نیست.
  - (۲) خیر، زیرا تعریف «تکلیف» مقید به قید «ابتداء» است.
  - (۳) خیر، زیرا تعریف «تکلیف» مقید به قید «اعلام» است.
  - (۴) بله، زیرا تعریف «تکلیف» غیر «ابتداء» و «اعلام» به قید دیگری مقید نیست.
- ۵۴- از نظر زیدیه، راه تعیین امام چیست؟
- (۱) فقط نصّ
  - (۲) نصّ یا وراثت
  - (۳) نصّ یا دعوت خود امام
  - (۴) نصّ یا انتخاب اهل حلّ و عقد
- ۵۵- برای اثبات آنکه خداوند را نمی‌توان ضد چیزی دانست، باید.....
- (۱) صرفاً اثبات کرد که حلول در او مستحیل است.
  - (۲) صرفاً اثبات کرد که مشارکت در قوه در او مستحیل است.
  - (۳) مستحیل بودن دو چیز را در او اثبات کرد؛ حلول و مشارکت در قوه.
  - (۴) مستحیل بودن یکی از دو امر را در او اثبات کرد؛ حلول یا مشارکت در قوه.
- ۵۶- محال بودن صدور فعل قبیح از خدای سبحان با توجه به داعی بوده و.....
- (۱) لذا فعل مستند به بنده، به خدای سبحان مستند نمی‌باشد.
  - (۲) منافاتی با امکان ذاتی صدور فعل قبیح که مقتضی صحت تعلق قدرت به آن است ندارد.
  - (۳) وقتی خدای سبحان اراده‌ی ایجاد فعل دارد و بنده اراده‌ی عدم آن را، اجتماع وجود و عدم لازم می‌آید.
  - (۴) لذا جایز است در تمام شرایط و افعال یک شیء نسبت به چیزی قبیح و نسبت به چیز دیگر قبیح نباشد.
- ۵۷- کدام عبارت در مقام پاسخ به اشکال در باب صفت علم الهی نیست؟
- (۱) التغایر اعتباری
  - (۲) الواسطة غیر معقولة
  - (۳) تغیر الإضافات ممکن
  - (۴) یمكن اجتماع الوجوب و الإمكان باعتبارین
- ۵۸- نظریه «کسب» درباره‌ی چیست و متعلق به کدام مکتب کلامی است؟
- (۱) طلب رزق - معتزله
  - (۲) تعریف و استدلال - معتزله
  - (۳) معرفت‌های غیر بدیهی - اشاعره
  - (۴) رابطه‌ی فاعلیت بندگان با فاعلیت خدا - اشاعره
- ۵۹- عبارت «النفسانی غیر معقول» ناظر به اشکال چه گروهی در باب چه صفتی است؟
- (۱) معتزله - علم
  - (۲) اشاعره - علم
  - (۳) معتزله - کلام
  - (۴) اشاعره - کلام
- ۶۰- «ان الله تعالی اوجد بعض الممكنات دون بعض فلا بد من مخصّص غیر القدرة» مراد از مخصّص کدام مورد است؟
- (۱) اراده
  - (۲) مصلحت
  - (۳) علم
  - (۴) داعی
- ۶۱- به نظر مرحوم خواجه و ابوالحسنین، کدام مورد در خصوص اراده‌ی الهی درست است؟
- (۱) همان داعی است.
  - (۲) حادث و قائم به خودش است.
  - (۳) زائد بر ذات خداوند است.
  - (۴) حادث در ذات خداوند است.
- ۶۲- طبق نظریه‌ی معتزله درباره‌ی احباط و تکفیر، کدام گزینه صحیح است؟
- (۱) معتزله، احباط و تکفیر را نفی می‌کنند به دلیل آنکه منجر به ظلم می‌شود.
  - (۲) معتزله، قائل به وجود احباط و تکفیرند به دلیل آنکه ایفاء وعد و وعید واجب است.
  - (۳) طبق نظر ابوعلی، متأخر، متقدم را ساقط می‌کند و خودش باقی می‌ماند و ابوهاشم قائل به موازنه است.
  - (۴) ابوعلی قائل به موازنه است و طبق نظر ابوهاشم، متأخر، متقدم را ساقط می‌کند و خودش باقی می‌ماند.

۶۳- دلیل امامیه بر وجوب نص بر امام کدام است؟

	(۱) عصمت	(۲) میراث	
	(۳) سیره پیامبر اکرم (ص)	(۴) عصمت و سیره پیامبر اکرم (ص)	
- ۶۴- طبق نظر نصیرالدین طوسی آیه «من يعمل مثقال ذره خیراً یره» بر چه امری دلالت دارد؟
(۱) حبیط	(۲) تکفیر	(۳) ابطال تکفیر	(۴) ابطال حبیط
- ۶۵- عبارت «نفع مستحق خال عن التعظیم و الاجلال» شرح الاسم چه مفهومی است؟
(۱) ثواب	(۲) لطف	(۳) عوض	(۴) تفضل

ادبیات فارسی:

۶۶- معنی هر یک از واژه‌های «خامل، دها، راح» به ترتیب کدام است؟

(۱) فرمانبری، دانایی، می انگوری	(۲) بی ارزش، هوشیاری، شراب
(۳) گم‌نامی، هوشیار، آسایش	(۴) نادان، اجازه، آسایش

۶۷- «گروه، قبا، گرفتار، نو» به ترتیب معانی کدام واژه‌هاست؟

(۱) جرگه، دراعه، شهربند، غریبه	(۲) خیل، طیلسان، چنبر، لطیف
(۳) زمره، سُدْره، قید، لطیفه	(۴) زمره، جبه، محبوس، نغز

۶۸- در متن زیر چند غلط املائی یافت می‌شود؟

«اگر از میان شما یک کس سرور نباشد که دیگر اخوان و اولاد و اعوان مطایع رای و مطاوع فرمان او باشند، مثل مار چند سر باشد که شبی سرمای سخت افتاد، خواستند تا در سوراخ خزند، هر سر که در سوراخ می‌گردد، سر دیگر، معاندت می‌نمود و از صورت برودت خلاص نیافتند و بدان سبب هلاک گشتند.»

(۱) چهار	(۲) سه	(۳) دو	(۴) یک

۶۹- در کدام عبارت «غلط املائی» وجود دارد؟

- (۱) وصیت کرد که بامدادان نخستین کسی که در این شهر آید، تفویض تخت ممالک به وی کنند.
- (۲) هارون پوشیده، کسان گماشته بود تا هر کس زبردار جعفر گشتی و توجعی نمودی و ترحمی، بگرفتندی.
- (۳) چون مرا بدید حالی از اسب پیاده شد و ترحیمی کرد و اهتزاز می تمام به مشاهده من اظهار نمود.
- (۴) چون این مثال به خوارزمشاه رسید بدانست که حاسدان زبان تعریض دراز کرده، در تضریب مجال فصیح یافتند.

۷۰- کدام بیت فاقد «مجاز» است؟

(۱) به غمزه نرگس مستت بریخت خون دلم	ولیکن از بر من جان به ناتوانی برد
(۲) گر بر سر خاک من بنشین و برخیزی	تا محشر از این شادی برخیزم و بنشینم
(۳) سر اگر در سرکار تو کنم دوری نیست	کان که در دست تو افتاد ز سر نندیشد
(۴) سهل است به خون من اگر دست برآری	جان دادن در پای تو دشوار نباشد
- ۷۱- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟

- «ز مهر روی او عمری است تا دم می‌زنی سلمان
(۱) تشبیه، جناس ناقص، حسن تعلیل، مجاز	(۲) ایهام، استعاره، حسن تعلیل، کنایه
(۳) ایهام، استعاره، حس آمیزی، کنایه	(۴) ایهام، تشبیه، ایهام تناسب، مجاز

۷۲- کدام کشور سرچشمهٔ مکتب نانورالیسم بود و پیشگامان این مکتب چه کسانی هستند؟

- (۱) فرانسه - بالزاک، فلور، استاندال
 (۲) آلمان - هنریک ایبسن، امیل زولا، فلور
 (۳) آمریکا - امیل زولا، جان اشتاین بک، استاندال
 (۴) آلمان - جان اشتاین بک، بالزاک، هنریک ایبسن

۷۳- مفهوم کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) دو بالا می‌شود طول امل چون قد دوتا گردد
 (۲) حرص و یک عالم فضولی خواه طاقت خواه عجز
 (۳) پیش راه حرص پیری چوب نتواند گذاشت
 (۴) قامت پیری ز حرصت شد کمینگاه امل

۷۴- کدام بیت تداعی‌کنندهٔ مفهوم بیت زیر است؟

- «من شمع و خورشید تویی طرهٔ شب
 (۱) مباش غرهٔ بدین خنده‌های صبح که هست
 (۲) منم آن صبح نخستین که چو بگشایم لب
 (۳) همچو صبحم یک نفس باقی است تا دیدار تو
 (۴) چون بر سر ما شمع بسی می‌گرید

۷۵- کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد
 (۱) مکن آزادگان را جست‌وجو از این و آن پنهان
 (۲) دیری است کاین زمانهٔ بدخوی سفله طبع
 (۳) جهان به چشم حسودان سیاه می‌سازد
 (۴) کوش تا دل به تماشای جهان نگذاری

۷۶- کاربرد کدام واژگان از نظر نگارشی بدون اشکال است؟

- (۱) پیشنهادات، نگارشات
 (۲) داوطلبین، گزارشات
 (۳) مکاتبات، اصلاحات
 (۴) بازرسین، مهندسین

۷۷- نوع پسوند در کدام واژه‌ها متفاوت است؟

- (۱) ربانی، عقلاتی، کیانی
 (۲) فوقانی، تحتانی، نورانی
 (۳) روحانی، جسمانی، نفسانی
 (۴) حیوانی، زمانی، سلطانی

۷۸- در کدام گزینه هر دو واژه فارسی اصیل است و با عناصر زبان عربی آمیخته نشده است؟

- (۱) شوم تن، صف شکن
 (۲) قلب‌گاه، کمین‌گاه
 (۳) کارگاه، شناسنامه
 (۴) گردکرده عنان، عنان پیچ

۷۹- در کدام بیت معنای «ساختن» متفاوت است؟

- (۱) زهره سازی خوش نمی‌سازد مگر عودش بسوخت
 (۲) اگر غم لشکر انگیزد که خون عاشقان ریزد
 (۳) وقت طرب خوش یافتم آن دلبر طنّاز را
 (۴) ای آن که عود داری در جنب و در کنار
 کس ندارد ذوق مستی می‌گساران را چه شد
 من و ساقی به هم سازیم و بنیادش دراندازیم
 ساقی بیار آن جام می مطرب بساز آن ساز را
 یک عود را بسوز و دگر عود را بساز

- ۸۰- در بیت زیر نقش واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟
 «گریه تلخ است چون گل حاصلش از زندگی   عمر خود هرکس که صرف شادمانی کرده است»
- (۱) مسند، نهاد، مضاف‌الیه، بدل
 (۲) نهاد، متمم، نهاد، مسند
 (۳) مسند، متمم، مفعول، نهاد
 (۴) مسند، نهاد، مفعول، نهاد

فلسفه:

- ۸۱- فعل عبث و بیهوده چگونه فعلی است؟
 (۱) فاقد غایت و هدف است.
 (۲) در افعال عبث، تصدیق به فعل، وجود ندارد.
 (۳) فاقد مبدأ فکری است و صرف تخیل عامل برانگیخته شدن فعل از سوی فاعل است.
 (۴) فاقد غایت و هدف است و صرف خلق و خوی، عامل برانگیخته شدن فعل از سوی فاعل است.
- ۸۲- کدام گزینه در مورد حدوث عالم صحیح است؟
 (۱) حادث زمانی نسبت به واجب و نسبت به خودش
 (۲) حادث ذاتی نسبت به واجب و حادث زمانی خاص خودش
 (۳) حادث ذاتی هم نسبت به واجب و هم نسبت به اجزاء خودش
 (۴) حادث زمانی نسبت به واجب و حادث ذاتی نسبت به اجزاء خودش
- ۸۳- کدام گزینه در مورد عبارت «وجود السواد من حیث جعله الجسم أسوداً» صحیح است؟
 (۱) یطرّد العدم عن السواد فی نفسه.
 (۲) یطرّد العدم عن صفة للجسم لازمة لذاته.
 (۳) یطرّد العدم عن ماهية الجسم المنعوت به.
 (۴) یطرّد العدم عن صفة یتصف بها الجسم خارجة عن ذاته.
- ۸۴- کدام مورد درست نیست؟
 (۱) جنس، عرض عام فصل است.
 (۲) حمل جنس بر نوع حمل شایع است.
 (۳) حمل میان جنس و فصل حمل شایع است.
 (۴) فصل از جنس و فصل دیگری ترکیب نیافته است.
- ۸۵- بر اساس دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، شبهه این کمونه در مورد چه نظریاتی قابل طرح است؟
 (۱) اصالت ماهیت و اصالت وجودی که وجودات را حقایق بسیط متباین می‌شمارد.
 (۲) بر هر دو نظریه اصالت وجود و ماهیت قابل جریان است.
 (۳) تنها بر نظریه اصالت ماهیت قابل جریان است.
 (۴) تنها بر نظریه اصالت وجود قابل جریان است.

- ۸۶- از نظر علامه طباطبایی (ره)، چرا نسبت حکمیه از اجزای قضیه نیست؟
- ۱) حکم از آن جهت که فعل نفسانی است، به نسبت حکمیه نیاز دارد.
  - ۲) حکم از آن جهت که یک صورت ذهنی است، به نسبت حکمیه نیاز دارد.
  - ۳) نسبت حکمیه از آن جهت که یک مفهوم ذهنی است، به حکم نیاز دارد.
  - ۴) نسبت حکمیه از آن جهت که یک فعل نفسانی است، مقدمه حکم است.
- ۸۷- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، کدام مورد از مقدمات اثبات اتحاد عالم با علم نیست؟
- ۱) علم همان حصول معلوم است.
  - ۲) وجود شیء همان خود شیء است.
  - ۳) حصول شیء، همان وجود شیء است.
  - ۴) وجود معلوم همان ماهیت معلوم است.
- ۸۸- غزالی در نفی قاعده الواحد این گونه گفته است: «إنهم قالوا: لا یصدر من الواحد إلا شیء واحد، و المبدأ واحد من کل وجه. و العالم مرکب من مختلفات، فلا یتصور أن یکون فعلاً لله تعالی بموجب أصلهم» پاسخ علامه طباطبایی (ره) در نهاییه به این ایراد چیست؟
- ۱) محال بودن صدور کثیر از واحد، مربوط به ایراد در قابل است نه در فاعل.
  - ۲) هم قاعده الواحد بدیهی است و هم خداوند فاعل علی الاطلاق است و اشکال محدودیت قدرت و فاعلیت الهی وارد نیست.
  - ۳) صدور بی واسطه چند معلول از واجب تعالی، محال و غیرممکن است و قدرت الهی هرچند مطلق و بی حد باشد، به محال تعلق نمی‌گیرد.
  - ۴) علامه قاعده الواحد را به گونه‌ای تفسیر کرده‌اند که شامل واجب تعالی نشود، در نتیجه واجب تعالی تخصصاً از قاعده الواحد خارج است.
- ۸۹- از نظر علامه طباطبایی (ره)، چرا علم انسان به خود به واسطه مفاهیم (علم حصولی) نیست؟
- ۱) مفاهیم ذهنی امور مجرد از ماده هستند.
  - ۲) مفاهیم ذهنی قابل صدق بر امور کثیر است.
  - ۳) مفاهیم ذهنی نیازمند اکتساب و توجه هستند.
  - ۴) مفاهیم ذهنی دارای زمان و مکان خاصی نیستند.
- ۹۰- نسبت جوهر و عرض در فلسفه صدرایی کدام است؟
- ۱) عرض مرتبه‌ای از وجود جوهر است.
  - ۲) ارتباط عرض و جوهر خارجی است.
  - ۳) عرض مستقل از جوهر است.
  - ۴) عرض در جوهر خلق نمی‌شود.
- ۹۱- کدام مورد جمله «فمجال النش و مداره هو ..... الذی ..... و یجری فیہ .....» را کامل می‌کند؟
- ۱) عالم ماده - تخلو عن الاضداد - تغیرات مختلفه
  - ۲) عالم المثال - تجامع فیہ الاضداد - التغیر الجوهری و العرضی
  - ۳) عالم العقل - تخلو عن الاضداد - الحركات الجوهریه و العرضیه
  - ۴) عالم ماده - تتنازع فیہ الاضداد - الحركات الجوهریه و العرضیه
- ۹۲- دو برهان ابن‌سینا و فارابی در استحاله تسلسل علل در چه صورتی جاری است؟
- ۱) در صورت تنازل در سلسله علل ناقصه
  - ۲) در صورت تصاعد در سلسله علت تامه
  - ۳) در دو صورت تصاعد و تنازل در سلسله علل تامه
  - ۴) در دو صورت تصاعد و تنازل در سلسله علل ناقصه

- ۹۳- کدام گزینه در مورد «حمل وجود بر ماهیت» صحیح است؟
 (۱) عکس الحمل است.
 (۲) غروض مقولی است.
 (۳) از موارد هلیه مرکبه است.
 (۴) مجرای قاعده فرعیت است.
- ۹۴- در کدام مورد حمل واقع نمی‌شود؟
 (۱) در وجود نعتی (۲) در وجود ناعتی (۳) در وجود نفسی (۴) در عقد الوضع
- ۹۵- کدام گزینه، «وجود فی نفسه لغيره» را توضیح می‌دهد؟
 (۱) الوجود الذی یطرّد العدم عن ذاته فقط.
 (۲) الوجود الذی یطرّد العدم عن ماهیه شیء آخر.
 (۳) الوجود الذی یطرّد عدماً زائداً علی ذاته و ماهیته.
 (۴) الوجود الذی یطرّد العدم عن ماهیته و یطرّد عدماً زائداً عن شیء آخر.
- منطق:
- ۹۶- در بدیهیات به چه چیزی نیاز نداریم؟
 (۱) فکر (۲) توجه (۳) سلامت ذهن (۴) سلامت حواس
- ۹۷- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) ظن قسمی از تصدیق است.
 (۲) دلالت ضمنی فرع بر دلالت مطابقی است.
 (۳) لفظ «حج» گونه‌ای لفظ مرتجل تعیینی است.
 (۴) دلالت حاصل از «زبان اشاره» گونه‌ای دلالت غیرلفظی است.
- ۹۸- آیه «یوسف اعرض عن هذا»، چه نوع لفظی است؟
 (۱) مرکب تام خبری (۲) مرکب تام انشایی
 (۳) مرکب ناقص تقيیدی (۴) مرکب ناقص غیر تقيیدی
- ۹۹- میان نقیض‌های «اسب» و «حیوان» چه نسبتی برقرار است؟
 (۱) «غیر اسب» اعم من وجه است از «غیر حیوان» (۲) «غیر حیوان» اعم مطلق است از «غیر اسب»
 (۳) «غیر اسب» اعم مطلق است از «غیر حیوان» (۴) «غیر اسب» مباین است با «غیر حیوان»
- ۱۰۰- الف قسم ب و قسیم ج است، نسبت میان نقیض ب و خود ج کدام است؟
 (۱) تباین (۲) تساوی
 (۳) عموم و خصوص مطلق (۴) عموم و خصوص من وجه
- ۱۰۱- دو گزاره «هر الف ب است» و «هیچ الف ج نیست» چه رابطه‌ای دارند؟
 (۱) تضاد (۲) دخول تحت تضاد (۳) تناقض (۴) هیچ کدام
- ۱۰۲- تناقض جهت کدام گزاره را تغییر نمی‌دهد؟
 (۱) مشروطه عامه (۲) عرفیه عامه (۳) ضروریه وقتیه (۴) مطلقه وقتیه
- ۱۰۳- متضاد قضیه «هر کسی از عهده این کار بر نمی‌آید» کدام است؟
 (۱) ندارد. (۲) هیچ کس از عهده این کار بر نمی‌آید.
 (۳) برخی کسان از عهده این کار بر نمی‌آیند. (۴) برخی کسان از عهده این کار بر نمی‌آید.

- ۱۰۴- عکس نقیض موافق «هر غیر الف، ب است» کدام است؟
 (۱) بعضی ب، الف است.
 (۲) هیچ غیر ب، الف نیست.
 (۳) هر غیر ب، الف است.
 (۴) بعضی غیر ب، غیر الف نیست.
- ۱۰۵- عیب استدلال زیر کدام است؟
 «هیچ پرنده‌ای پستاندار نیست.»
 «هر پستانداری خونگرم است.»
 «پس هیچ پرنده‌ای خونگرم نیست.»
 (۱) موجه بودن کبری
 (۲) موجه نبودن صغری
 (۳) نداشتن حد وسط
 (۴) کلی بودن صغری
- ۱۰۶- در مورد شکل‌های چهارگانه قیاس حملی کدام گزینه صحیح نیست؟
 (۱) نتیجه در قیاس‌های شکل دوم حتماً جزئیه است.
 (۲) نتیجه هیچ یک از قیاس‌های شکل چهارم موجه کلیه نیست.
 (۳) در قیاس‌های شکل چهارم هیچ یک از مقدمات سالبه جزئیه نیست.
 (۴) شکل سوم در میان شکل‌های چهارگانه بیشترین ضروب منتج را داراست.
- ۱۰۷- بر جمله «هیچ الف غیر ب نیست» به ترتیب قواعد نقض محمول، تداخل و عکس مستوی را اعمال می‌کنیم. حاصل جمله A است. جمله A و جمله «هیچ ب ج نیست» قیاس کدام شکل را تشکیل می‌دهند؟
 (۱) اول منتج (۲) سوم منتج (۳) اول غیرمنتج (۴) سوم غیرمنتج
- ۱۰۸- کدام گزینه نتیجه قیاس زیر است؟
 الف- اگر هر ک، ج است، آنگاه هیچ ب، غیر د نیست. (صغری)
 ب- بعضی ب، د نیست. (کبری)
 (۱) هیچ ک، ج نیست.
 (۲) بعضی ک، ج است.
 (۳) بعضی غیر ک، ج نیست.
 (۴) بعضی ک، غیر ج است.
- ۱۰۹- کدام گزینه، نتیجه استدلال زیر است؟
 یا هر الف ب است یا هر ب ج است. (به نحو مانعاً الخلو)
 یا هر ب ج است یا هر ج د است. (به نحو مانعاً الجمع)
 (۱) اگر بعضی الف ب است آنگاه هر ج د است.
 (۲) اگر هر الف ب است آنگاه هر ج د است.
 (۳) اگر هر ج د است آنگاه هر الف ب است.
 (۴) اگر بعضی ج د است آنگاه هر الف ب است.
- ۱۱۰- کدام جمله مستلزم جمله «هر فیلسوفی که همه منطق‌دانان را بشناسد خود را می‌شناسد.» است؟
 (۱) همه فیلسوفان منطق‌دان هستند.
 (۲) همه منطق‌دانان فیلسوف هستند.
 (۳) همه آن‌ها که خود را می‌شناسند فیلسوف هستند.
 (۴) همه منطق‌دانان خود را می‌شناسند.

اطلاعات عمومی:

- ۱۱۱- در تاریخ فلسفه اسلامی لقب «معلم ثانی» را به کدام فیلسوف داده‌اند؟
 (۱) ابونصر فارابی (۲) ابن ندیم (۳) قرطبی (۴) شهاب‌الدین سهرودی
- ۱۱۲- مؤلف کتاب «بانکداری و قوانین مالی اسلامی» چه کسی است؟
 (۱) آیت‌الله باهنر (۲) آیت‌الله بهشتی (۳) آیت‌الله مطهری (۴) آیت‌الله مفتح

- ۱۱۳- نازک شدن لایه آزن از اثرات کدام مورد است؟
 (۱) گرم شدن زمین
 (۲) افزایش دوره‌های خشکسالی
 (۳) باران‌های اسیدی
 (۴) آلودگی هوا
- ۱۱۴- بدن انسان کدام دسته از ویتامین‌ها را نمی‌تواند ذخیره‌سازی کند؟
 (۱) A و گروه D (۲) C و گروه D (۳) C و گروه B (۴) A و گروه B
- ۱۱۵- کدام بیماری از طریق خون و ترشحات بدن منتقل می‌شود؟
 (۱) دیابت و شایع‌ترین آن نوع A است.
 (۲) هیپاتیت و جدی‌ترین آن نوع B است.
 (۳) هیپاتیت و شایع‌ترین آن نوع A است.
 (۴) دیابت و جدی‌ترین آن نوع B است.
- ۱۱۶- طبق اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی به ترتیب لوایح و طرح‌های قانونی در چه صورتی در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است؟
 (۱) تصویب هیأت وزیران - پیشنهاد حداقل ۱۵ نفر از نمایندگان
 (۲) پیشنهاد حداقل ۱۵ نفر از نمایندگان - تصویب هیأت وزیران
 (۳) تصویب در شورای وزارت مربوطه - پیشنهاد حداقل ۱۰ نفر از نمایندگان
 (۴) پیشنهاد حداقل ۱۰ نفر از نمایندگان - تصویب در شورای وزارت مربوطه
- ۱۱۷- عبور از ارون‌درود و پیروزی در فاو از دستاوردهای کدام عملیات بود؟
 (۱) خیبر (۲) بدر (۳) والفجر ۴ (۴) والفجر ۸
- ۱۱۸- عملیات مرصاد در چه زمانی و در کدام منطقه انجام شد؟
 (۱) بعد از پذیرفتن قطعنامه ۵۹۸ - حمیدیه تا سوسنگرد
 (۲) قبل از پذیرفتن قطعنامه ۵۹۸ - حمیدیه تا سوسنگرد
 (۳) بعد از پذیرفتن قطعنامه ۵۹۸ - قصرشیرین تا مهران
 (۴) قبل از پذیرفتن قطعنامه ۵۹۸ - قصرشیرین تا مهران
- ۱۱۹- ریشه مشترک غرائز در انسان کدام است؟
 (۱) حب بقاء (۲) حب نفس (۳) حب کمال (۴) حب مقام
- ۱۲۰- سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش، پرداخت یارانه و حقوق نظامیان و قاضیان به ترتیب مربوط به کدام هزینه‌های دولت (مخارج عمومی) می‌شود؟
 (۱) سرمایه‌ای - جاری - سرمایه‌ای
 (۲) سرمایه‌ای - عمرانی - عمرانی
 (۳) عمرانی - عمرانی - جاری
 (۴) عمرانی - جاری - جاری
- ۱۲۱- «سید محمدحسین بهجت» و «علی اسفندیاری» نام اصلی کدام شاعران معاصر می‌باشند؟
 (۱) شهریار - نیما یوشیج
 (۲) شهریار - رهی‌معیری
 (۳) اوستا - رهی‌معیری
 (۴) اوستا - نیما یوشیج
- ۱۲۲- به ترتیب در نگاه فرهنگ غرب به انسان و جهان پیرامون آن، کدام مورد به «اصالت انسان دنیوی و این جهانی» و «دین بدون شریعت و بدون مذهب» معنا شده‌است؟
 (۱) دئیسم - روشنگری
 (۲) دئیسم - سکولاریسم
 (۳) اومانیزم - دئیسم
 (۴) اومانیزم - سکولاریسم
- ۱۲۳- در بررسی عوامل مؤثر در حل مسئله به اثر نادیده‌گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص چه می‌گویند؟
 (۱) اثر نهفتگی (۲) بسط معنایی (۳) مجاورت (۴) خوگیری

- ۱۲۴- در بین بخش‌های پیش‌مغز کدام قسمت عهده‌دار هیجان، انگیزش، حافظه و یادگیری می‌باشد؟
 (۱) هیپوتالاموس (۲) تالاموس (۳) دستگاه لیمبیک (۴) پل مغزی
- ۱۲۵- نویسنده متن «صلح حدیبیه» چه کسی بود و فردی که به دستور امام علی (علیه‌السلام) اقدام به اعراب‌گذاری قرآن نمود، کیست؟
 (۱) امام علی (علیه‌السلام) - نصر بن عاصم (۲) امام علی (علیه‌السلام) - ابوالأسود دؤلی
 (۳) عبدالله بن مسعود - نصر بن عاصم (۴) عبدالله بن مسعود - ابوالأسود دؤلی

تاریخ اسلام:

- ۱۲۶- در کدام سال حکم پرداخت زکات اعلام گشت و به مرحله اجرا گذاشته شد؟
 (۱) هم‌زمان با فتح مکه (۲) بعد از غزوه احد (۳) دوم هجرت (۴) هفتم هجرت
- ۱۲۷- در سال هشتم هجری پس از فتح مکه قبیله هوازن آغازگر کدام جنگ بودند؟
 (۱) تبوک (۲) حنین (۳) بنی‌المصطلق (۴) بنی‌قریظه
- ۱۲۸- پس از ورود پیامبر اکرم به مدینه، رسول خدا (ص) موقتاً در خانه چه کسی مستقر گردید؟
 (۱) سعید بن عاصی (۲) ولید بن عقبه (۳) ابویوب انصاری (۴) عبدالله بن مسعود
- ۱۲۹- سرزمینی که با نیروی نظامی فتح شده باشد و بین فاتحان تقسیم شود، چه نامیده می‌شود؟
 (۱) انفال (۲) جزیه (۳) فئ - (۴) مفتوح الغنوة
- ۱۳۰- کدام مورد مفهوم آیه تخییر را بیان می‌کند؟
 (۱) آیه شریفه همسران پیامبر (ص) را میان ادامه زندگی بی‌پیرایه و طلاق مخیر می‌سازد.
 (۲) تأمین مرکب و هزینه جهاد در جنگ احزاب و یا شرکت در نبرد به اختیار مسلمانان گذاشته شد.
 (۳) مهاجران به مدینه میان دریافت غنایم و یا اسکان در منازل انصار یکی را باید انتخاب می‌نمودند.
 (۴) در جنگ خندق مانند اصحاب در شهر و یا خروج از شهر برای پیکار به عهده اصحاب باشد.
- ۱۳۱- کدام مورد درباره دولت رستمیان درست است؟
 (۱) سردسته فرقه‌ای از خوارج در قرن دوم هجری دولت رستمیان را تأسیس کرد.
 (۲) از پیوند قحطانیان یا عدنانی‌ها زمنیه تشکیل دولت رستمیان فراهم گردید.
 (۳) قیس پسر سعد بن عباده رئیس طائفه خزرج از انصار مدینه این دولت را بنیان نهاد.
 (۴) در سال پنجاهم هجری عقبه بن نافع از طرف معاویه در آفریقا این دولت را تأسیس کرد.
- ۱۳۲- در کدام جنگ تعدادی از منافقین به بهانه ساختن مسجد از رفتن به جنگ امتناع کردند و دستور خداوند به پیامبر (ص) در مورد این مسجد چه بود؟
 (۱) تبوک - منافقین مسجد ضرار را از خود طرد کن.
 (۲) تبوک - هیچگاه در آن مسجد نماز نگذارند.
 (۳) خیبر - هیچگاه در آن مسجد نماز نگذارند.
 (۴) خیبر - منافقین مسجد ضرار را از خود طرد کن.
- ۱۳۳- با توجه به آیه شریفه «انهم لا یکذبونک ولكن الظالمین بآیات الله یجحدون» مشرکین مکه چه موضعی داشتند؟
 (۱) شخص پیامبر (ص) را تکذیب می‌کردند، و آیات الهی را سبک می‌دانستند.
 (۲) شخص پیامبر (ص) را تکذیب نمی‌کردند، اما آیات الهی را سبک می‌دانستند.
 (۳) شخص پیامبر (ص) را تکذیب نمی‌کردند، اما آیات الهی را منکر می‌شدند.
 (۴) شخص پیامبر (ص) را تکذیب می‌کردند، و آیات الهی را منکر می‌شدند.

۱۳۴- کدام فرقه از لحاظ اصول و فروع تا حد زیادی به اهل سنت نزدیک بوده و به لحاظ سیاسی ماهیت شیعی داشته است؟

- (۱) حنابیه (۲) امامیه (۳) زیدیه (۴) اسماعیله

۱۳۵- آیه شریفه «ان یمسسکم قرح فقد مس القوم قرح مثله» به کدام حادثه اشاره دارد؟

- (۱) بدر (۲) احد (۳) خندق (۴) موته

۱۳۶- کدام یک از گزینه‌های زیر علت بسته شدن پیمان حلف الفضول قبل از رسالت پیامبر بود؟

- (۱) کشته شدن مردی از هوازن توسط مردی از قبیله بنی‌کنانه
 (۲) جلوگیری از جنگ در ماه‌های حرام بین قبایل بنی‌اسد و بنی‌سهم
 (۳) دزدیده شدن کالای مردی از قبیله بنی‌سهم توسط مردی از هوازن
 (۴) دزدیده شدن کالای مردی از قبیله بنی‌اسد توسط مردی از بنی‌سهم

۱۳۷- منظور از حدیقه‌الرحمن (حدیقه‌الموت) در تاریخ اسلام کدام است؟

- (۱) باغی که مسیلمه کذاب در یمامه برای مرکز تبلیغات خود ساخته بود و در همان کشته شد.
 (۲) لشکرگاه طلحه که در میان طایفه بنی‌اسد بن خزیمه دعوی دروغین نبوت کرد.
 (۳) مرکزی برای شورش و راهزنی اباس بن عبدالله (فجانه) علیه حکومت خلیفه اول
 (۴) مرکز قبیله مرتد بنی یربوع بود که با سربدهای خالد بن ولید تصرف شد.

۱۳۸- عمده‌ترین ویژگی جامعه اسلامی از نظر اجتماعی در عصر یزید چه بود؟

- (۱) جامعه دچار بی‌ارادگی شده و تصمیم به مبارزه از بین رفته بود.
 (۲) زمینه جهت کار فرهنگی مناسب شده بود.
 (۳) امت دچار شک و تردید شده بود.
 (۴) آماده قیام در راه حق بود.

۱۳۹- کدام مورد در خصوص مروان بن حکم صحیح است؟

- (۱) در جنگ جمل شرکت نداشت، چون به اجبار با امام علی (ع) بیعت کرده بود.
 (۲) ناراضیان از عثمان بن عفان، او را واسطه مذاکراتشان با عثمان قرار داده بودند.
 (۳) چون در جنگ صفین معاویه را همراهی کرد، بعد از این که معاویه خلیفه شد، او را امیر مدینه کرد.
 (۴) در جنگ صفین معاویه را همراهی نکرد، ولی معاویه بعد از اینکه خلیفه شد، او را امیر مدینه کرد.

۱۴۰- سیمای سیاسی یمن هنگام ظهور اسلام چگونه بود؟

- (۱) از یک قرن پیش این سرزمین تحت نفوذ رومی‌ها درآمده بود.
 (۲) کشور حمیری با سابقه تمدنی آن پاره پاره شده بود و تحت نفوذ رومی‌ها درآمده بود.
 (۳) پادشاهی‌های باستانی فروریخته و نزاع قبیله‌ای همراه با نفوذ پارسیان یمن را فراگرفته بود.
 (۴) یمن تحت نفوذ سیاسی حمیری‌ها قرار داشت و شاهرگ‌های اقتصادی در دست اشراف حمیری بود.

تاریخ معاصر:

۱۴۱- کدام مورد، مهم‌ترین هدف ناپلئون بناپارت از ایجاد روابط دوستانه در دوره پادشاهی فتحعلی شاه قاجار با

ایران، است؟

- (۱) مخالفت با نفوذ روسیه و انگلیس بر اقیانوس هند (۲) رقابت با دولت تزاری روسیه
 (۳) دستیابی به اقیانوس هند (۴) رسیدن به سرزمین هند

- ۱۴۲- میرزا کوچک خان و میرزا علی خان دیوسالار در مقابل خیانت زمامداران وقت به کدام اقدام دست زدند؟
- (۱) خواستار اخراج نیروهای بیگانه از کشور شدند.
  - (۲) کمیته‌ای بنام اتحاد اسلام در حوالی تالش تشکیل دادند.
  - (۳) خواستار مذاکره با هیئت نمایندگی دولت به رهبری مشیرالدوله شدند.
  - (۴) با قیام شیخ محمد خیابانی در آذربایجان درصدد همکاری مشترک با وی شدند.
- ۱۴۳- کدام رئیس مجلس در جریان خلع احمد شاه و انتقال سلطنت به رضاخان از قبول خلع وی خودداری کرد؟
- (۱) مؤتمن‌الملک
  - (۲) مستوفی‌الممالک
  - (۳) محمد تدین
  - (۴) مشیرالدوله
- ۱۴۴- کدام مورد، دلیل تشدید حملات آیت‌الله کاشانی به دولت هژیر، پس از سقوط دولت حکیمی بود؟
- (۱) حمله مأموران دولت به تظاهرات مجمع مسلمانان متحد
  - (۲) حمایت همه جانبه هژیر از تبعید آیت‌الله کاشانی به لبنان
  - (۳) عدم حمایت هژیر از عزیمت ایرانیان به فلسطین برای جنگ با صهیونیست‌ها
  - (۴) نزدیکی هژیر با سیاست انگلیس در ایران و حمایت از قرارداد گس - گلشائیان
- ۱۴۵- کدام مورد، رویه حزب توده در مقابل دکتر مصدق پس از استعفای وی است؟
- (۱) خواستار نخست‌وزیری قوام با حمایت روسیه بود.
  - (۲) خواهان الغای فوری سلطنت و اعلام حکومت دموکراتیک بود.
  - (۳) حمایت آیت‌الله کاشانی از مصدق در مقابل مبارزه ضد استعماری را کار امپریالیسم تلقی می‌کرد.
  - (۴) کمیته مرکزی حزب هدف نهایی دکتر مصدق را چیزی جز تحکیم نفوذ امپریالیسم در کشور نمی‌دانست.
- ۱۴۶- کدام مورد، به سید ابوالحسن حائری‌زاده از نمایندگان اقلیت مجلس نسبت داده شده است؟
- (۱) از طرفداران پرداخت غرامت دولت انگلیس به ملت ایران بود.
  - (۲) در موافقت با دولت زاهدی از قرارداد کنسرسیوم نفتی حمایت کرد.
  - (۳) در مخالفت با زاهدی و قرارداد کنسرسیوم تاریخچه نفوذ انگلیس در ایران را به تفصیل بیان نمود.
  - (۴) پیدایش کمونیسم در بعضی نقاط جهان را روش غیرعادلانه دولت‌های قوی نسبت به دولت‌های ضعیف می‌دانست.
- ۱۴۷- کدام یک از نخست‌وزیران با حمایت آمریکا در ایران به قدرت رسید و طرح اصلاحات ارضی آمریکا را به اجرا در آورد؟
- (۱) اسدالله علم
  - (۲) علی امینی
  - (۳) زاهدی
  - (۴) هویدا
- ۱۴۸- آیت‌الله سید محسن حکیم از مراجع مقیم نجف پس از فاجعه مدرسه فیضیه، کدام مورد را درخواست نمود؟
- (۱) علمای قم به عراق مهاجرت کنند.
  - (۲) خواستار انتقال حوزه علمیه قم به نجف شدند.
  - (۳) خواستار تحصن مردم در حمایت از رهبر نهضت در مساجد شدند.
  - (۴) از تمام روحانیون و مردم خواستار حمایت از امام خمینی (ره) شدند.
- ۱۴۹- دلیل مخالفت امام خمینی (ره) با تأسیس دارالتبلیغ در کشور کدام است؟
- (۱) رژیم می‌خواهد از این طریق بین روحانیون تفرقه بیندازد.
  - (۲) هدف رژیم را سپردن دارالتبلیغ به ساواک و کنترل علما می‌دانست.
  - (۳) رژیم می‌خواهد از این راه جلسات هفتگی علمای درجه اول قم را کنترل نماید.
  - (۴) آن را وسیله‌ای برای رژیم حاکم می‌دانست تا خود را توجیه و اسلامی معرفی کند.

۱۵۰- در دوره کدام دولت، جریان کاپیتولاسیون در ایران آغاز و در دوره کدام دولت به اجرا در آمد؟

- (۱) در دولت منصور آغاز و به وسیله علم اجرا گردید.
- (۲) در دوره علم آغاز و در دولت منصور به اتمام رسید.
- (۳) در دوره علم آغاز و در دوره هویدا به تصویب رسید.
- (۴) در دولت اقبال مذاکرات آغاز و به وسیله علم به اجرا در آمد.

۱۵۱- با تبعید امام خمینی (ره) به ترکیه هیئت متولفه چه روشی را در پیش گرفت؟

- (۱) یکی از وظایف آنان رساندن سریع پیام امام (ره) به مردم بود.
- (۲) از صورت فعالیت تعلیمی خارج و به شکل سازمان سیاسی نظامی درآمد.
- (۳) با جذب جوانان به فرهنگ اسلامی آنان را برای قیام علیه حکومت آماده می کرد.
- (۴) با تشکیل جلسات به صورت کلاسیک و سازمانی مبانی اسلام را به جوانان آموزش می داد.

۱۵۲- پس از مسئله آتش سوزی مسجدالاقصی، نخستین کنفرانس اسلامی با حضور سران چهل دولت در کدام محل برگزار گردید؟

- (۱) طائف
- (۲) لاهور
- (۳) رباط
- (۴) جدّه

۱۵۳- کدام اقدام رژیم پهلوی ادامه دولت آموزگار را در کشور غیرممکن ساخت؟

- (۱) فاجعه سینما رکس آبادان
- (۲) انتشار نامه توهین آمیز رشیدی مطلق
- (۳) درگذشت مشکوک فرزند امام خمینی (ره)
- (۴) سرکوب خونین قیام یزد در چهل شهدای تبریز

۱۵۴- شاپور بختیار پس از رأی اعتماد مجلس شورا، برای این که خود را نخست وزیر ملی معرفی کند، کدام مورد را خواستار شد؟

- (۱) خواستار حمایت مراجع دینی از نخست وزیر خود شد.
- (۲) گفت اطاعت بی چون و چرا جز امام (ره) نخواهد داشت.
- (۳) خواستار آن بود تا همچون دکتر مصدق نخست وزیر شود.
- (۴) تقاضا کرد اول مجلس به او اظهار تمایل کند و بعد فرمان دریافت کند.

۱۵۵- در روز چهلم جنبش تبریز سال ۵۷ مردم یزد با دعوت آیت الله صدوقی خواستار کدام مورد شدند؟

- (۱) از بین رفتن رژیم دیکتاتوری
- (۲) تخلیه قم از قوای نظامی رژیم فاسد
- (۳) بازگشت تبعیدشدگان به شهرهای خود
- (۴) قصاص عاملین قیام خونین قم از حوزه های علمیه

اصول:

۱۵۶- موضوع علم اصول بنا بر نظر صاحب قوانین و صاحب فصول به ترتیب کدام است؟

- (۱) ادله اربعة با وصف دليليت - ادله اربعة بدون وصف دليليت
- (۲) ذات ادله اربعة بدون وصف دليليت - ادله اربعة با وصف دليليت
- (۳) ادله اربعة بدون وصف دليليت - کل شیء يصلح ان يدعی انه دليل
- (۴) کل شیء يصلح ان يدعی انه دليل - ادله اربعة بدون وصف دليليت

۱۵۷- کدام گزینه در مورد «ظن» صحیح است؟

- (۱) ظن مطلق ظنی است که برای مطلق مردم، ظن نوعی بیاورد.
- (۲) ظن خاص ظنی است که برای همه انسان‌ها ظن فعلی ایجاد کند.
- (۳) به ظن معتبر اماره می‌گویند به دلیل اینکه ظن، سبب اماره می‌شود.
- (۴) مدلول اماره آن چیزی است که شارع آن را معتبر کرده و سبب ظن می‌شود.

۱۵۸- فعل معصوم در صورت مجرد بودن از قرائن دلالت بر چه دارد؟

- (۱) اباحه
- (۲) استحباب
- (۳) وجوب
- (۴) هیچگونه دلالتی ندارد.

۱۵۹- هل یسرى اجمال المخصص الى العام فى صورة الشبهة المفهومية؟

- (۱) یسرى اجمال المخصص الى العام مطلقاً.
- (۲) لا یسرى اجمال المخصص الى العام الا ان يكون المخصص متصلاً.
- (۳) یسرى اجمال المخصص الى العام اذا كان المخصص متصلاً فى دوران بين المتباينين فقط.
- (۴) یسرى اجمال المخصص الى العام الا ان يكون المخصص منفصلاً فى دوران بين الاقل والاکثر.

۱۶۰- بنا بر نظر مظفر کدام گزینه در مورد حجیت دلالت اقتضاء، تنبیه و اشاره صحیح است؟

- (۱) تنها دلالت اقتضاء و اشاره از باب ملازمه عقليه حجت است.
- (۲) تنها دلالت اقتضاء و تنبیه از باب حجیت ظواهر حجت است.
- (۳) هر سه دلالت سیاقیه و از باب ملازمه عقليه حجت است.
- (۴) هر سه دلالت از باب حجیت ظواهر حجت است.

۱۶۱- در صورتی که تقیید به غایت وارد شود و غایت مربوط به حکم باشد کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) غایت داخل حکم می‌شود.
- (۲) غایت داخل حکم نمی‌شود.
- (۳) اگر ادات غایت حتی باشد داخل نمی‌شود و در غیر این صورت داخل می‌شود.
- (۴) اگر غایت از جنس مغیثی باشد داخل نمی‌شود و در غیر این صورت داخل می‌شود.

۱۶۲- در مواردی که شرط متعدد و جزاء واحد قابل تکرار باشد، چنانچه دو شرط، جزء سبب یا سبب مستقل باشند و دلیل خاصی هم در کلام نباشد حکم به ترتیب کدام است؟

- (۱) وحدت جزاء - وحدت جزاء
- (۲) تعدد جزاء - تعدد جزاء
- (۳) تعدد جزاء - وحدت جزاء
- (۴) وحدت جزاء - تعدد جزاء

۱۶۳- قاعده ثانویه در خبرین متعادلین بنابر نظر مشهور و نظر مظفر به ترتیب کدام است؟

- (۱) تساقط - تخییر
- (۲) تخییر - توقف در فتوی و احتیاط در عمل
- (۳) تخییر - وجوب اخذ به خبر مطابق احتیاط
- (۴) وجوب اخذ به خبر مطابق با احتیاط - تخییر

۱۶۴- سؤال زراره در صحیحہ اولی که می‌گوید «قلت له الرجل ینام و هو علی وضوء یوجب الخففة و الخفقتان علیه

الوضوء» مربوط به کدام شبهه است؟

- (۱) همه شبهات
- (۲) مصداقیه حکمیه
- (۳) موضوعیه
- (۴) مفهومیه حکمیه

۱۶۵- بنابر نظر مظفر، حکم تعدی از مرجحات منصوصه به غیر مرجحات منصوصه، کدام است؟

- (۱) در صورتی که مرجحات غیر منصوصه، مربوط به صفات راوی باشد، تعدی لازم است و الا جایز نیست.
- (۲) تنها تعدی به مرجحات غیرمنصوصه به هر مزیتی که موجب اقریبیت به واقع باشد لازم است.
- (۳) تعدی به هر مرجح و خبر دارای مزیت، لازم است اگرچه موجب اقریبیت به واقع نباشد.
- (۴) تنها اقتضار به مرجحات منصوصه باید بشود و تعدی از آنها جایز نیست.

۱۶۶- بنابر نظر مظفر، کدام مورد مثال برای ورود است؟

- (۱) تقدیم دلیل اماره بر ادله اصول عملیه عقلیه
 (۲) تقدیم دلیل اماره بر ادله اصول عملیه شرعیه
 (۳) تقدیم دلیل اماره بر ادله اصول عملیه مطلقاً
 (۴) تقدیم اصل استحباب بر اصول عملیه دیگر

۱۶۷- افتراق قاعده استحباب با قاعده مقتضی و مانع به خاطر لزوم کدام یک از مقدمات است؟

- (۱) وحدت متعلق یقین و شک
 (۲) تعدد زمان متیقن و مشکوک
 (۳) اجتماع یقین و شک در زمان واحد
 (۴) فعلیت شک و یقین

۱۶۸- در صورتی که یک واجب مشروط به قدرت شرعیه با واجب دیگری که تنها مشروط به قدرت عقلیه است تراحم پیدا کند، کدام واجب مقدم می‌شود؟

- (۱) تخییر عقلی بین این دو واجب است.
 (۲) تخییر شرعی بین این دو واجب است.
 (۳) واجبی که مشروط به قدرت شرعیه است.
 (۴) واجبی که مشروط به قدرت شرعیه نیست.

۱۶۹- کدام مورد در خصوص سیره متشرعه صحیح است؟

- (۱) در صورتی که ثابت شود در زمان معصومین جاری بوده است دلیل بر حکم خواهد بود.
 (۲) در صورتی که برای نسل‌های مختلف مسلمین ثابت شود می‌تواند دلیل بر حکم باشد.
 (۳) در مورد سیره فعل مسلمین، وجوب و در مورد سیره ترک مسلمین حرمت را ثابت می‌کند.
 (۴) در صورتی حجت خواهد بود که با دلیل دیگر امضاء شارع نسبت به آن ثابت شود و لو از طریق عدم ردع.

۱۷۰- حجبت قیاس منصوص العلة از کدام باب است؟

- (۱) اثبات حکم در موارد دیگر به خاطر وجود علت مشترک
 (۲) استثناء از عمومات نهی از قیاس
 (۳) استنباط علت مشترکه
 (۴) اخذ به ظاهر عموم علت

اخلاق و تربیت اسلامی:

۱۷۱- غایت خلقت و هدف از تربیت انسان، رسیدن او به چه مقامی است و بالاترین درجه آن کدام است؟

- (۱) قرب الهی و متمتع شدن او از نعم بیکران الهی - معرفت و یقین شهودی
 (۲) بندگی خدا و روی آوردن او به ساحت قدس ربوبی - معرفت و یقین شهودی
 (۳) قرب الهی و متمتع شدن او از نعم بیکران الهی - تصفیه نفس و پالایش روح
 (۴) بندگی خدا و روی آوردن او به ساحت قدس ربوبی - تصفیه نفس و پالایش روح

۱۷۲- ملاک سعادت در پینش انسانی اسلامی کدام است و چگونه حاصل می‌شود؟

- (۱) دوری از رنج - انجام کارهای خوب
 (۲) لذت ابدی - انجام کارهای خوب
 (۳) دوری از رنج - تزکیه و تهذیب نفس
 (۴) لذت ابدی - تزکیه و تهذیب نفس

۱۷۳- کلمه «اصلاح» در کدام آیه در غیر معنای «مطلق» آن به کار رفته است؟

- (۱) من عمل منکم سوء بجهالة ثم تاب من بعده و اصلح فانه غفور رحیم
 (۲) و ما کان ربک لیهلک القرى بظلم و اهلهما مصلحون
 (۳) فمن امن و اصلح فلاخوف علیهم و لا هم یحزنون
 (۴) فمن اتقى و اصلح فلاخوف علیهم و لا هم یحزنون

۱۷۴- کدام آیه شریفه مؤمنان را به خاطر «عواطف خاص که آنان را به کمک یکدیگر واداشته» ستایش می‌کند؟

- (۱) واذکروا نعمة الله عليكم اذ كنتم اعداء فآلف بين قلوبكم فاصبحتم بنعمته...
- (۲) و الف بين قلوبهم لو انفقت ما في الارض جميعاً ما الفت بين قلوبهم...
- (۳) والذين تبوءوا الدار و الايمان من قبلهم يحبون من هاجر اليهم...
- (۴) على محمد رسول الله و الذين معه اشداء على الكفار رحماء بينهم...

۱۷۵- علت اینکه شیطان خطاب به انسان‌ها می‌گوید: «مرا سرزنش نکنید و خودتان را سرزنش کنید» کدام است؟

- (۱) ما انتم بمصرخي
- (۲) ما انا بمصرخكم
- (۳) ان الله وعدكم وعد الحق
- (۴) ما كان لي عليكم من سلطان

۱۷۶- کدام آیه شریفه بر اهمیت ایمان به عنوان شرط ارزش اخلاقی دلالت دارد؟

- (۱) قالت الاعراب ائنا قل لم تومنوا و لكن قولوا اسلمنا
  - (۲) و قدمنا الي ما عملوا من عمل فجعلناه هباء منثوراً
  - (۳) ان تبدوا ما في انفسهم او تخفوه يحاسبكم به الله
  - (۴) و جحدوا بها و استيقنتها انفسهم ظلماً و علواً
- ۱۷۷- مفاهیم اخلاقی «خیر» و «بر» به ترتیب موصوف به کدام وصف می‌باشد؟

- (۱) مفهومی عام که بر بسیاری از افعال خوب اطلاق می‌شود - هر نوع فعل و ترکی که مورد رضای خداوند باشد.
- (۲) صفت برای افعال اختیاری انسان و اعیان خارجی - فقط صفت برای افعال اختیاری انسان
- (۳) مفهومی عام که بر بسیاری از افعال خوب اطلاق می‌شود - فقط صفت برای افعال اختیاری انسان
- (۴) صفت برای افعال اختیاری انسان و اعیان خارجی - هر نوع فعل و ترکی که مورد رضای خداوند باشد.

۱۷۸- کدام مورد «اخلاق دستوری» نیز نامیده شده است که به بررسی افعال اختیاری انسان و صفات حاصل شده از آنها،

از حیث خوبی یا بدی و بایستگی و یا نبایستگی می‌پردازد؟

- (۱) احکام اخلاق
- (۲) فرا اخلاق
- (۳) اخلاق هنجاری
- (۴) اخلاق توصیفی

۱۷۹- کدام مورد تبیین مناسبی برای کمال نهایی انسان که قرآن کریم آن را «قرب الهی» معرفی می‌نماید، ارائه می‌دهد؟

- (۱) انسان به وسیله رفتار اختیاری خود از مقربان درگاه خدا می‌شود و هر درخواستی که از خدا داشته باشد، خدا می‌پذیرد.
- (۲) آدمی می‌تواند به مرحله‌ای از خودآگاهی برسد که بین خود و خدا واسطه و حجابی نبیند و برای خود هیچ استقلال‌ی قائل نباشد.
- (۳) نزدیک‌ترین رابطه بین آفریده و آفریننده است که از نوع رابطه علت و معلول می‌باشد و وجود مخلوق عین بستگی به خالق است.
- (۴) بنده با عملش خدا را راضی می‌کند و کار بنده موجب رضایت خداوند می‌شود و با اطاعت از فرمان‌های الهی در

خدای متعال رضایت ایجاد می‌کند.

۱۸۰- امام صادق علیه‌السلام در تأیید سخن خود که فرمود: «نیت، برتر از عمل است؛ آگاه باشید که نیت، خودِ عمل

است» به کدام آیه شریفه استناد نمودند؟

- (۱) قل كل يعمل على شاكلته.
- (۲) ان تتقوا الله يجعل لكم فرقاناً.

- (۳) ان الله بالغ امره قد جعل الله لكل شيء قدراً.
- (۴) ان السمع و البصر و الفؤاد كل اولئك كان عنه مسئولاً.

۱۸۱- از کدام سخن بزرگان دین در نکوهش «خودفراموشی» می‌توان در تبیین مفهوم آیه شریفه ﴿ولا تكونوا كالذين

نسوا الله فأنساهم أنفسهم﴾ بهره برد؟

- (۱) شرُّ الأمور الرضا عن النفس.
- (۲) ما من شيء أفسد للقلب من خطيئته.
- (۳) من هانت عليه نفسه فلا تأمن شره.
- (۴) عجب لمن ينشد ضالته و قد أضل نفسه فلا يطلبها.

۱۸۲- در دیدگاه ماکیاوولی پابندی به اخلاق در عرصه سیاست، نتیجه‌ای جز شکست و نابودی در پی ندارد. این اعتقاد متعلق به کدام نظریه رابطه اخلاق و سیاست است؟

- (۱) جدایی اخلاق از سیاست
(۲) جدایی اخلاق از دین و مذهب
(۳) اصالت اخلاق و تبعیت سیاست از اخلاق
(۴) اصالت سیاست و تبعیت اخلاق از سیاست

۱۸۳- اصالت نیت در تربیت اسلامی به چه معناست و بالاترین درجه نیت کدام است؟

- (۱) عملی که مبتنی بر اراده قوی، وجود خارجی پیدا می‌کند و با انگیزه الهی صورت می‌پذیرد - ستایش و ستایش منعم و محبت به معبود انگیزه عمل باشد.
(۲) مری و تربیت‌پذیر با قصد تقرب به خدا و با انگیزه الهی به امر تربیت روی می‌آورد - ستایش و ستایش منعم و محبت به معبود انگیزه عمل باشد.
(۳) عملی که مبتنی بر اراده قوی، وجود خارجی پیدا می‌کند و با انگیزه الهی صورت می‌پذیرد - خداوند از روی ترس از عذاب الهی پرستش نشود.
(۴) مری و تربیت‌پذیر با قصد تقرب به خدا و با انگیزه الهی به امر تربیت روی می‌آورد - خداوند از روی ترس از عذاب الهی پرستش نشود.

۱۸۴- مراد از علم در عبارت قرآنی «و قل رب زدنی علماً» چگونه علمی است و قرآن کریم در این رابطه چه می‌فرماید؟

- (۱) حضوری و شهودی که پس از مرگ نیز فزونی می‌یابد - و ابتغ فیما اتاک الله الدار الاخره و لا تنس نصیبک من الدنيا و احسن کما احسن الله الیک
(۲) حصولی و معنوی که موجب هدایت انسان و فزونی آن می‌شود - لقد کنت فی غفلة من هذا فکشفنا عنک غطاءک فبصرک الیوم حدید
(۳) حضوری و شهودی که پس از مرگ نیز فزونی می‌یابد - لقد کنت فی غفله من هذا فکشفنا عنک غطاءک فبصرک الیوم حدید
(۴) حصولی و معنوی که موجب هدایت انسان و فزونی آن می‌شود - و ابتغ فیما اتاک الله الدار الاخره و لا تنس نصیبک من الدنيا و احسن کما احسن الله الیک

۱۸۵- آیه شریفه ﴿ثم نخرجکم طفلاً ثم لتبلغوا أشدکم﴾ به کدام موضوع اشاره دارد؟

- (۱) حفظ جسم انسان وقتی لازم است که به ارزش‌های معنوی لطمه نزنند.
(۲) سلامت نفس و آرامش روح تأمین کننده ارزش‌های معنوی است.
(۳) مقدم داشتن بعد روحانی دلیل تقدم ارزش انسان است.
(۴) نقطه آغاز تربیت انسان از بعد جسمانی او شروع می‌شود.

تاریخ و تمدن اسلامی:

۱۸۶- دولت فاطمیان برای نخستین بار در کجا تشکیل شد؟

- (۱) افریقیه (۲) یمن (۳) سَلْمِیَّه شام (۴) مصر

۱۸۷- زنده‌گوری و مبارزه با زندیقان در دوره خلافت کدام خلیفه عباسی شدت پیدا کرد؟

- (۱) مأمون (۲) مهدی (۳) منصور (۴) هارون

۱۸۸- کدام‌یک از وزرای شیعه مذهب در خدمت امرای آل بویه بود؟

- (۱) ابن علقمی (۲) بکیر بن ماهان (۳) ابن العمید (۴) عمیدالملک گُندری

- ۱۸۹- نخستین دولت شیعی پس از خلافت کوتاه مدت امام علی و امام حسن (علیهما السلام) کدام است؟
 (۱) حمدانیان موصل (۲) فاطمیان یمن (۳) ادرسیان مغرب اقصی (۴) علویان طبرستان
- ۱۹۰- نخستین بار در کدام یک از ادوار سیاسی زیر فرهنگ و معارف شیعه امامیه رشد و شکوفایی پیدا کرد؟
 (۱) علویان (۲) فاطمیان (۳) ادرسیان (۴) آل بویه
- ۱۹۱- چه کسی نخستین بار از میان خاندان عباسی ادعای امامت کرد و مرکز دعوت او کجا بود؟
 (۱) ابراهیم امام - کوفه (۲) محمد بن علی - کوفه
 (۳) ابراهیم امام - حمیمه (۴) محمد بن علی - حمیمه
- ۱۹۲- کدام دولت عربی در حیره حکومت داشت و فرجام آن چه شد؟
 (۱) آل لخم - به دست خسرو پرویز منقرض شد. (۲) آل کَنده - به دلیل اختلافات داخلی منقرض شد.
 (۳) نَبَطی - یا حمله قیابیل بیانگرد عرب نابود شد. (۴) غسانیان - یا حمله سپاه دولت بیزانس منقرض شد.
- ۱۹۳- کدام یک از نیاکان رسول خدا (ص) پیش از ظهور اسلام طایفه قریش را در مکه اسکان داد و اداره امور شهر و کعبه را به آنان سپرد؟
 (۱) هاشم بن عبد مناف (۲) قصی بن کلاب (۳) اسماعیل ذبیح (۴) عبدالمطلب
- ۱۹۴- دارالصناعه در متون کهن عربی - اسلامی به چه صنعتی اشاره دارد؟
 (۱) کشتی سازی و ناوگان دریایی (۲) ساخت آسیاهای آبی و بادی
 (۳) ساخت جَرَأَنقَالَ و وسایل مکانیکی (۴) ساخت وسایل نظامی همچون منجنیق
- ۱۹۵- موضوع کتاب ذخیره خوارزمشاهی چیست؟
 (۱) ریاضیات (۲) طب (۳) فلاحات (۴) علم النبات
- ۱۹۶- کدام اثر تاریخی به لحاظ روش به مکتب تاریخ نگاری مدینه نزدیک تر است؟
 (۱) مروج الذهب مسعودی (۲) فتوح البلدان بلاذری (۳) تاریخ طبری (۴) تاریخ یعقوبی
- ۱۹۷- نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق در کدام حوزه تمدنی اسلام تهیه و تدوین شده است؟
 (۱) خراسان (۲) جزیره العرب (۳) مصر و شام (۴) مغرب اسلامی
- ۱۹۸- کدام پزشک مسلمان در خصوص جزئیات و تفاوت دو بیماری «آبله و سرخک» تحقیق مستقلی انجام داده و نتایج آن را در قالب رساله ای تدوین کرده است؟
 (۱) رازی (۲) ابن سینا (۳) علی بن رین طبری (۴) ابن نفیس دمشقی
- ۱۹۹- موضوع «محنت» در عصر محنت چه بود؟
 (۱) معاد جسمانی (۲) خلق قرآن (۳) عدل الهی (۴) توحید
- ۲۰۰- عنوان خلیج امیرالمؤمنین در جغرافیای تاریخی اسلام به کدام یک از رودخانه های بزرگ مربوط است؟
 (۱) زاب (۲) فرات (۳) نیل (۴) دجله

تاریخ عمومی جهان:

- ۲۰۱- کدام مورد به رامسس سوم آخرین فرعون مقتدر سلسله بیستم نسبت داده شده است؟
 (۱) در این دوره ستایش آمون رع دوباره معمول گردید.
 (۲) با تصرف سراسر سوریه فتوحات خود را تا فرات توسعه داد.
 (۳) با مغلوب کردن ملل بحری از مصر، رفاه مادی امپراتوریش را حفظ کرد.
 (۴) به مدت بیست سال یا هیتی ها که از جانب شمال به مصر هجوم آوردند جنگید.

۲۰۲- دلیل ناکامی هووخشتره پادشاه ماد با حمله به سرزمین آشور و محاصره نینوا کدام است؟

- ۱) چون دولت بابل از کمک به پادشاه ماد در جنگ خودداری کرد.
- ۲) با هجوم سکاها به سرزمین ماد وی ناچار به کشور خود بازگشت.
- ۳) وی نتوانست در مقابل سپاه قدرتمند آشور کاری از پیش ببرد.
- ۴) حمله ایلامیان به سرزمین ماد در غیبت هووخشتره وی را مجبور به عقب‌نشینی کرد.

۲۰۳- مهم‌ترین نتیجه معاهده صلح بین آتن و پادشاه هخامنشی و پایان جنگ‌های مدی برای یونان کدام بود؟

- ۱) استقلال یونانیان آسیا به رسمیت شناخته شد.
- ۲) خزانه اتحاد دریایی از تاراج مصون و به شهر آتن انتقال داده شد.
- ۳) با مرگ خشایارشا جنگ‌های مدی و با به قدرت رسیدن اردشیر اول پایان یافت.
- ۴) با شکست پارسیان در جنگ پلانه شاهنشاهان پارسی مجبور به عقب‌نشینی شدند.

۲۰۴- سبک معماری معروف به تسکانی که بسیار ساده و از مختصات آن ستون‌های بدون شیار است مربوط به کدام قوم می‌باشد؟

- ۱) ایتالیوت‌ها
- ۲) کارتاژی‌ها
- ۳) اتروسک‌ها
- ۴) اومبری‌ها

۲۰۵- لوکرس سراینده بزرگ رومی منشأ دنیا را چگونه توجیه کرده است؟

- ۱) بیشتر آثار وی شعرهای حماسی بدون ارزش قهرمانانش در دنیا می‌باشد.
- ۲) با مطالعات دقیق فلسفی و سیاسی حوادث دنیا را با تفصیل خاصی بیان می‌کند.
- ۳) در آثار وی شور و نشاط و جذبه و حالت استهزایی حقیقی دنیا به چشم می‌خورد.
- ۴) وی با اوهام و خرافات و دخالت خدایان در امور دنیایی و فناپذیری روح مخالف بود.

۲۰۶- با ضعف امپراتوری رم ویزگوت‌ها که به قول خود متحد امپراتوری بودند چه موقعیتی یافتند؟

- ۱) صاحب اختیار واقعی اسپانیا و جنوب غربی گل محسوب شدند.
- ۲) دره رن را در اختیار داشتند و خود را کاملاً مستقل می‌دانستند.
- ۳) سر به شورش برداشتند و هرج و مرج شدیدی در رم به راه انداختند.
- ۴) از تهدید (واندال‌ها) که امپراتوری را تهدید می‌کردند جلوگیری کردند.

۲۰۷- امپراتوران سلسله تراسی به علت نداشتن هنر نظامی، قصد داشتند از کدام روش به اداره کشور بپردازند؟

- ۱) از راه دیپلماسی و توسل به حيله
- ۲) افزودن منازعات مذهبی بین مردم
- ۳) به شدت مخالفان خود را سرکوب می‌کردند.
- ۴) با اهمیت دادن به مسائل مذهبی با بدعتگذاران به شدت مخالفت می‌نمودند.

۲۰۸- منگو پسر تولی که آخرین امپراتور از خانواده مغول بود، برای اداره دولت خود از کدام روش استفاده کرد؟

- ۱) وی به دلیل پرورش یافتن تحت نفوذ تمدن چینی پایتخت خود را به پکن انتقال داد.
- ۲) تعادل و موازنه میان دسته‌های مختلف را در شهر قراقروم پایتخت خود حفظ نمود.
- ۳) در بسط دامنه تمدن و حمایت از مذاهب مختلف راه افراط در پیش گرفت.
- ۴) به دلیل بی‌اطلاعی از کار مدیریت از اختیارات خود دست برداشت.

۲۰۹- دوران اکتشافات بزرگ پرتغالی‌ها با ایجاد روابط بازرگانی با کشورهای ساحل آفریقا به کدام اقدام دست زدند؟

- ۱) با تسلط به سواحل آفریقا و دریای مدیترانه به غارت سرزمین‌های این مناطق پرداختند.
- ۲) به‌طور خاص با فتح اراضی جدید به گسترش مستعمرات خود پرداختند.
- ۳) برزیل، مالاکا، جاوه و گینه جدید به‌وسیله آنان کشف گردید.
- ۴) در آسیا یک امپراتوری مستعمراتی برای خود به‌وجود آوردند.

- ۲۱۰- کدام یک از نقاشان معروف در مکتب فلورانس مقام اول را به خود اختصاص داد؟
 (۱) پروژن (۲) میکل آنژ (۳) لئونارد داوینچی (۴) جیورجیون
- ۲۱۱- رامبراند از پیشوایان مکتب هلند در مورد تابلوهای نقاشی کدام مورد را ترجیح می‌داد؟
 (۱) در تصویر اشکال و اعضای بدن روش مبالغه‌آمیزی داشت.
 (۲) در کشیدن تصویر اشخاص ماهر و شور و نشاط رمانتیک را زنده کرد.
 (۳) از حقیقت و واقع پیروی کرد و به همه چیز به نظر استهزا می‌نگریست.
 (۴) تابلوهای مذهبی و تاریخی را ترجیح می‌داد و روش مخصوص او سایه روشن بود.
- ۲۱۲- مهم‌ترین هدف فعالیت‌های کنگره وین که یکی از افرادی که نقش اساسی در آن داشت مترنیک نماینده اتریش بود، کدام است؟
 (۱) جلوگیری از عدم توسعه زیاد روسیه با همراهی اتریش و انگلیس
 (۲) ایجاد موازنه در اروپا و استقرار صلح براساس حق و قانون
 (۳) عدم بازگشت ناپلئون اول به فرانسه
 (۴) تجدید نظر در نقشه اروپا بود
- ۲۱۳- کدام مورد به الکساندر تزار روسیه با رسیدن به قدرت نسبت داده شده است؟
 (۱) مسافرت به اروپای غربی را با شرایطی آزاد نمود.
 (۲) کوچ‌نشین‌های نظامی را در دهات روسیه گسترش داد.
 (۳) از عقاید آزادی‌طلبانه دست برداشت و حامی ارتجاع با همکاری مترنیک شد.
 (۴) با توسعه بازرگانی در کشور در قوانین و سازمان‌های اداری اصلاحاتی انجام داد.
- ۲۱۴- در کدام کشور با بسته‌شدن عهدنامه‌ای به نام قرارداد تنگه‌ها، عبور از آن برای تمام کشتی‌های خارجی ممنوع شد؟
 (۱) پاناما (۲) ترکیه (۳) بلژیک (۴) مصر
- ۲۱۵- حکومت مائوتسه‌تونگ که رستاخیز چین بزرگ را تثبیت کرده بود، با سیاست امپریالیستی خود، به کدام اقدام دست زد؟
 (۱) از قبول تقسیم ویتنام در مدار هفده درجه به‌وسيله فرانسه مخالفت کرد.
 (۲) این کشور به‌دلیل داشتن رژیم کمونیستی از ممالک غربی فاصله گرفت.
 (۳) با حمایت شوروی به صنعتی کردن و توسعه خاک کشورش دست زد.
 (۴) تبت را که خود از قید تسلط چین آزاد شده بود به تصرف درآورد.
- تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:
- ۲۱۶- کدام مجلس شورای ملی به مجلس مهاجرت معروف شد؟
 (۱) دوم (۲) سوم (۳) چهارم (۴) پنجم
- ۲۱۷- شعر سیاسی با مطلع «این مجلس چهارم به‌خدا ننگ بشر بود» سروده کدام شاعر سیاسی معاصر است؟
 (۱) ملک‌الشعراى بهار (۲) میرزاده عشقی
 (۳) فرخی یزدی (۴) نسیم شمال
- ۲۱۸- کتاب راهنمای حقایق، مرانامه کدام گروه بوده است؟
 (۱) خداپرستان سوسیالیست (۲) حزب زحمت‌گشان ایران
 (۳) فدائیان اسلام (۴) جنبش مسلمانان مبارز

- ۲۱۹- سلیمان میرزا اسکندری، چه کسی بود؟
 (۱) از اعضاء رهبری حزب تجدد
 (۲) نخستین رهبر حزب توده ایران
 (۳) رئیس مجلس مؤسسان ایران در سال ۱۳۰۴
 (۴) بنیان‌گذار حزب سوسیالیست ایران
- ۲۲۰- نخستین حزب چپ‌گرای مارکسیستی ایران چه نام داشت و در کجا تأسیس شد؟
 (۱) فرقه عدالت - باکو
 (۲) گروه ۵۳ نفر - تهران
 (۳) حزب توده ایران - تهران
 (۴) حزب کمونیست ایران - بندرانزلی
- ۲۲۱- کتاب «آذری یا زبان باستان آذربایجان» را چه کسی در رد دعای پان‌ترکیست‌های عثمانی علیه ایران، نوشت؟
 (۱) پرویز ناتل خانلری
 (۲) سید حسن تقی‌زاده
 (۳) احمد کسروی
 (۴) یحیی ذکا
- ۲۲۲- دولت موقت جمهوری اسلامی از آغاز تا پایان کار خود چند وزیر خارجه داشت؟
 (۱) یک وزیر
 (۲) دو وزیر
 (۳) سه وزیر
 (۴) وزیر خارجه مستقل نداشت.
- ۲۲۳- عملیات شکست محاصره آبادان چه نام داشت؟
 (۱) فتح‌المبین
 (۲) ثامن‌الائمه
 (۳) طریق‌القدس
 (۴) خیبر
- ۲۲۴- چند برنامه توسعه در جمهوری اسلامی ایران برای کشور تاکنون طراحی شده است؟
 (۱) هفت
 (۲) شش
 (۳) پنج
 (۴) چهار
- ۲۲۵- گروه موسوم به حزب ملل اسلامی را چه کسی پایه‌گذاری کرد؟
 (۱) محمد نخشب
 (۲) محمد کاظم سامی
 (۳) نواب صفوی
 (۴) محمد کاظم موسوی بجنوردی
- ۲۲۶- کدام‌یک از فعالان و چهره‌های سیاسی زیر به‌لحاظ عضویت در جریان‌ها و احزاب کمونیستی سابقه بیشتری داشته است؟
 (۱) اردشیر آواسیان
 (۲) احسان طبری
 (۳) ایرج اسکندری
 (۴) اوتیس سلطان‌زاده
- ۲۲۷- کدام‌یک از سلسله‌های ایرانی بدون اتحاد و ائتلاف با کشورهای دیگر، موفق به تأمین امنیت ملی و تمامیت ارضی ایران شد؟
 (۱) افشاریه
 (۲) صفویه
 (۳) قاجار
 (۴) پهلوی
- ۲۲۸- کدام‌یک از مقامات زیر ریاست مجلس چهارم شورای اسلامی جمهوری اسلامی را به عهده داشت؟
 (۱) علی‌اکبر ناطق‌نوری
 (۲) اکبر هاشمی رفسنجانی
 (۳) علی لاریجانی
 (۴) غلامعلی حداد عادل
- ۲۲۹- نخستین حزبی که با مرام ملی‌گرایانه پس از شهریور ۱۳۲۰ تشکیل شد چه نام داشت؟
 (۱) حزب پان‌ایرانیست
 (۲) حزب ملت ایران
 (۳) جبهه ملی ایران
 (۴) حزب ایران
- ۲۳۰- نخست‌وزیر ایران در زمان آغاز جنگ جهانی اول چه کسی بود؟
 (۱) مستوفی‌الممالک
 (۲) ناصرالملک
 (۳) وثوق‌الدوله
 (۴) عین‌الدوله

اندیشه‌های سیاسی غرب:

- ۲۳۱- کدام‌یک از فیلسوفان یونان، مفاهیمی مانند زیبایی، حقیقت، عدالت و نیکی را تابعی از منافع و نیازهای انسان دانست و گفت فقط حقایق جزئی که در زمان و مکان وجود دارند، قابل شناخت و معرفت‌اند؟
 (۱) پروتاگوراس
 (۲) گورجیاس
 (۳) تراسیماخوس
 (۴) پرودیکاس

- ۲۳۲- کدام اندیشمند، نماینده اصلی اندیشه ساخت‌گرایی در مارکسیسم معاصر است که در تقابل با مارکسیسم ارتدکس، مارکسیسم رسمی عصر استالین و مارکسیسم فلسفی و هگلی مارکسیست‌های غرب قرار دارد؟
 (۱) هابرماس (۲) مرلوپونتی (۳) لوئی آلتوسر (۴) لوی اشتروس
- ۲۳۳- در تعریف و توضیح کدام گرایش سیاسی گفته شده: «ترجیح امر معلوم بر امر مجهول، امر آزموده بر امر نیازموده، واقعیت بر اسطوره، امر موجود بر امر مطلوب و امر مطلوب بر امر نامحدود».
 (۱) رئالیسم (۲) محافظه‌کاری (۳) لیبرالیسم (۴) پست مدرنیسم
- ۲۳۴- کارل مانهایم کدام ایدئولوژی را شکل آگاهانه آن نوع از سنت‌گرایی می‌داند که در واکنش به فروپاشی نظم قدیم اروپا پدید آمد و آن را باید در تحولات اجتماعی و سرنوشت طبقاتی حاصل از آن جستجو کرد؟
 (۱) لیبرالیسم (۲) مارکسیسم (۳) رادیکالیسم (۴) محافظه‌کاری
- ۲۳۵- کدام اندیشمند نوشت: «دخاله مشروع اکثریت در آزادی و استقلال اقلیت حدی دارد و یافتن این حد و حفظ اقلیت در مقابل اکثریت همان قدر برای ایجاد حکومت خوب لازم است که حفظ افراد در برابر ستم حکمران خود».
 (۱) فریدریش هگل (۲) امانوئل کانت (۳) جان استوارت میل (۴) ادmond برک
- ۲۳۶- کدام متفکر در کدام کتاب نوشت: «میهن‌دوستی بدون آزادی، آزادی بدون فضیلت، فضیلت بدون شهروندی نمی‌تواند وجود داشته باشد. پس شهروند بیافرینید تا همه چیزهای لازم فراهم آید».
 (۱) ژان ژاک روسو - اقتصاد سیاسی (۲) دیوید هیوم - پژوهش در فهم بشر
 (۳) جان لاک - رساله درباره حکومت (۴) ادmond برک - دفاع از جامعه طبیعی
- ۲۳۷- در توصیف کدام وضعیت، کدام متفکر نظر داد که در آن هیچ درکی از گذشت زمان، هیچ هنری و نوشته‌ای وجود ندارد و زندگی انسان در تنهایی، پستی، دمنشی و به کوتاهی می‌گذرد؟
 (۱) قانون طبیعی - جان لاک (۲) وضع طبیعی - توماس هابز
 (۳) حقوق طبیعی - رابرت فیلمر (۴) حقوق سیاسی - ژان ژاک روسو
- ۲۳۸- اگر ژان بدن نظر داد که فرمانروایی حکمران، نقطه اتکای وحدت همه فرقه‌های مذهبی مختلف است، پس مدارای مذهبی او بر چه پایه‌ای بود؟
 (۱) دینی (۲) حاکمیت (۳) اخلاقی (۴) فایده‌طلبی
- ۲۳۹- کدام متفکر دینی معتقد بود که اقتدار غیردینی یک ضرورت است و روحانیت نمی‌تواند اعمال‌کننده اقتدار اجبارگر غیردینی باشد، پس قدرت سیاسی باید به کل در اختیار حکومتی غیردینی حافظ صلح قرار گیرد؟
 (۱) مارتین لوتر (۲) ژان کالوین (۳) جرج بوکانان (۴) توماس مور
- ۲۴۰- کدام اندیشمند به پیروی از رواقیان که می‌گفتند همه انسان‌ها از موهبت خرد بهره‌ورند، قانون را به «عقل درست مطابق با طبیعت» تعریف کرد؟
 (۱) سنکا (۲) پولیبیوس (۳) سیسرو (۴) اپیکور
- ۲۴۱- کدام نظام سیاسی برآمده از درک ارسطو از دولت مختلط یا قانون اساسی مختلط بود؟
 (۱) دموکراسی (۲) پالیتی (۳) اولیگارش (۴) آریستوکراسی
- ۲۴۲- کدام مکتب فکری یونانی سرانجام در فلسفه اپیکوری جذب شد؟
 (۱) شک‌گرایی (۲) کلیبی (۳) سیرنایسیسم (۴) سوفیسم
- ۲۴۳- ارسطو هدف و غایت جامعه سیاسی یا دولت را چه می‌دانست؟
 (۱) بهزیستی سیاسی (۲) کمال و سعادت انسان‌ها
 (۳) دستیابی به برترین هدف‌های اجتماعی (۴) برقراری تعادل میان اولیگارش و آریستوکراسی

۲۴۴- درون داشت اساسی کتاب‌های افلاطون، قوانین، سیاستمدار و جمهور، چیست؟

- (۱) مقررات حاکم بر فعالیت‌های بازرگانی باید با مقررات فراگیر باشد.
- (۲) نخبگان دولت تشکیل می‌دهند و دانش آن‌ها بر ترشان کرده است.
- (۳) با جست‌وجوی نیکی و فضیلت، فیلسوفان شایسته فرمانروایی می‌شوند.
- (۴) دولت باید زیر هدایت و اداره نخبه دانش‌پذیر و بنابراین با فضیلت باشد.

۲۴۵- کدام فیلسوف در مقابل سوفسطاها که نسبت به حقیقت بی تفاوت بودند، به حقیقت عینی قانون عام اعتقاد داشت؟

- (۱) سقراط
- (۲) آنتیفون
- (۳) گورجیاس
- (۴) ارسطو

جامعه‌شناسی سیاسی:

۲۴۶- نظریه «دموکراسی قوی» عمدتاً در چه ارتباطی طرح شد؟

- (۱) ظرفیت‌های بالای شبکه اجتماعی اینترنتی
- (۲) قدرت بالای روشنفکران
- (۳) سازمان‌های مردم‌بنیاد
- (۴) طبقه متوسط جدید

۲۴۷- در کدام نظام سیاسی غیردموکراتیک، «سازوکار کورپوراتیسم» وجود دارد؟

- (۱) فاشیسم و کمونیسم
- (۲) کمونیسم
- (۳) بیوپولیسم
- (۴) فاشیسم

۲۴۸- در تقسیم‌بندی ماکس وبر از مشروعیت، «رابطه مرید و مرادی» در زمره کدام یک قرار می‌گیرد؟

- (۱) عقلانی
- (۲) کاریزماتیک
- (۳) بوروکراتیک
- (۴) سنتی

۲۴۹- اصطلاح «افکار عمومی» برای نخستین بار در ارتباط با افکار نخبگان و فرهیختگان کدام جنبش‌های اجتماعی به کار رفت؟

- (۱) راست‌گرای مذهبی
- (۲) بیوپولیستی
- (۳) بورژوازی
- (۴) کارگری

۲۵۰- براساس مدل «سیستمی»، بحث و بررسی در مورد تقاضاها مربوط به کدام جزء یا زیر مجموعه است؟

- (۱) بازخورد
- (۲) فرایند
- (۳) نهاد
- (۴) برونداد

۲۵۱- منظور از «کورپوراتیسم» چیست؟

- (۱) سازوکار حل اختلاف در بین نهادهای مدنی
- (۲) سازوکار توافقی برای برنامه‌های توسعه
- (۳) سازوکار سه جانبه تصمیم‌گیری در عرصه اقتصادی
- (۴) سازوکار اجماعی در حوزه عمومی

۲۵۲- هابرماس کدام مدل دموکراسی در عصر جهانی شدن را ارائه داد؟

- (۱) پساملی منطقه‌ای
- (۲) جهان وطنی
- (۳) جهانی - محلی
- (۴) ناحیه‌ای کشوری

۲۵۳- استیلا و حاکمیت «حزب کنگره» در هند از استقلال تا دهه ۱۹۹۰ در زمره چه نوع نظام حزبی قرار می‌گیرد؟

- (۱) چند حزبی رادیکال
- (۲) چند حزبی متوازن
- (۳) تک حزبی
- (۴) مسلط

۲۵۴- اساس و جوهره در نظریه «سرمایه اجتماعی» چیست؟

- (۱) اعتماد
- (۲) همکاری‌جویی
- (۳) فرصت‌های برابر
- (۴) انجمن‌های داوطلبانه

۲۵۵- کدام اندیشمندان بر تقدم توسعه اقتصادی بر توسعه سیاسی باور دارند؟

- (۱) لوسین پای و کلمن
- (۲) ارگانسکی و لیپست
- (۳) ادوارد شیلز و هانتینگتون
- (۴) رابرت دال و مارتین لیپست

۲۵۶- نظریه پرداز برجسته در عرصه «نهادمندی» در روند توسعه سیاسی کیست؟

- (۱) پیر بوردیو
- (۲) ادوارد شیلز
- (۳) هانتینگتون
- (۴) لوسین پای

۲۵۷- مقرر جغرافیایی نظام‌های پارلمانی عمدتاً کجاست؟

- (۱) اروپای غربی، شرقی و آمریکای مرکزی
 (۲) اروپای غربی، آمریکای شمالی و مرکزی
 (۳) اروپای غربی و شمالی و آمریکای مرکزی
 (۴) اروپای غربی و کشورهای مشترک‌المنافع بریتانیا

۲۵۸- پولانزاس بر کدام کارکرد دولت در حفظ نظام سرمایه‌داری تأکید دارد؟

- (۱) انسجام بخشی در لایه‌های سرمایه‌داری و ایجاد تفرقه در جریان کارگری
 (۲) تبلیغات ایدئولوژیک
 (۳) پنهان کاری بروکراتیک
 (۴) اجبار و سرکوب

۲۵۹- خاستگاه نظریه و مدل «حکمرانی حزب» اندیشه‌های کدام دانشمند است؟

- (۱) افلاطون (۲) ارسطو (۳) جان لاک (۴) توماس مور

۲۶۰- مارکس در کتاب «سرمایه» چه رویکرد فلسفی - جامعه‌شناختی دارد؟

- (۱) انسان‌گرا (۲) پسا‌ساختارگرا (۳) ساختارگرا (۴) هرمنوتیک فرهنگی

تفسیر نهج البلاغه:

۲۶۱- در عبارت «فما راعني الا والناس كغرف الضبع التي ينثالون علي من كل جانب» تعبیر «عرف الضبع» اشاره به چه مطلبی دارد؟

- (۱) ازدحام مردم در شورش بر عثمان
 (۲) بسیج همگانی مردم جهت جنگ جمل
 (۳) تفرقه مردم کوفه در جنگ صفین
 (۴) ازدحام فوق‌العاده مردم برای بیعت

۲۶۲- در عبارت «الا وان التقوى مطايا ذلل» منظور از «مطایا» چیست؟

- (۱) وسیله هموار (۲) شتر چموش (۳) مرکب راهوار (۴) اسب سرکش

۲۶۳- عبارت «فسدلت دونها ثوبا و طوبت عنها كشحاً» در خطبه شقشقیه اشاره به چه مطلبی دارد؟

- (۱) خرده‌گیری علی (ع) از خلفای سابق
 (۲) حقانیت علی (ع) از نظر علم و سابقه
 (۳) چشم‌پوشی علی (ع) از خلافت
 (۴) غاصب بودن خلفای قبل از علی (ع)

۲۶۴- کدام یک از خطبه‌های زیر به هنگام بیعت مردم با امام علی (ع) در مدینه صادر شد؟

- (۱) ذمتی بما اقول رهینه و انا به زعيم ان من صرحت له العبر عما بين يديه من المثلات
 (۲) احمده استتماماً لنعمته و استسلاماً لعزته و استعصاماً من معصية
 (۳) فأنكم لو قد عاينتم ما قد عاين من مات منكم لجزعتم و وهلتم
 (۴) ايها الناس شقوا امواج الفتن بسفن النجاة و عرجوا عن طريق المنافره

۲۶۵- کدام مورد از خطبه‌های زیر در مورد جنگ جمل نیست؟

- (۱) و قد ارددوا و ابرقوا و مع هذين الامرين الفشل
 (۲) الى الله اشكو من معشر يعيشون جهالا و يموتون ضلالاً
 (۳) كنتم جند المرأة و اتباع الهيمه رغا فاجبتم و عقر فهربتم
 (۴) الا و ان الشيطان قد جمع حزبه و استجلب خيله و رجله

۲۶۶- در خطبه «ايها الناس شقوا امواج الفتن بسفن النجاة...» مراد علی (ع) رفع فتنه‌گری چه کسی است؟

- (۱) خوارج (۲) معاویه (۳) طلحه و زبیر (۴) ابوسفیان

۲۶۷- سخن امام علی (ع) «متی اعترض الريب في مع الاول منهم حتى صرت اقرن الي هذه النظائر» در خطبة شمشقيه اشاره به چه ماجرای دارد؟

- (۱) تشکیل شورای شش نفره خلافت با وصیت خلیفه دوم
- (۲) وصیت ابوبکر در نصب عمر به عنوان خلیفه بعد از خود
- (۳) اقبال مردم به بیعت با علی (ع) بعد از کشته شدن عثمان
- (۴) تشکیل سفیفه بنی ساعده و انتخاب ابوبکر به عنوان خلیفه

۲۶۸- در جمله «ارسله بالدين المشهور و العلم الماثور و ... و الضياء اللامع و الامر الصارع» مراد از دو تعبیر «علم ماثور» و «ضياء لامع» چیست؟

- (۱) معجزات - علوم الهی
- (۲) سنت پیامبر (ص) - قرآن کریم
- (۳) علوم الهی - سنت پیامبر (ص)
- (۴) معجزات - سنت پیامبر (ص)

۲۶۹- در تفسیر «مبیناً حلاله و حرامه و فرائضه و فضائله» مراد از حلال، فرائض و فضائل به ترتیب چیست؟

- (۱) مباحات و مکروهات - واجبات - مستحبات
- (۲) مباحات و مکروهات - مستحبات - واجبات
- (۳) واجبات - مباحات و مکروهات - مستحبات
- (۴) واجبات - مستحبات - مباحات و مکروهات

۲۷۰- در کلام امام علی (ع) «فسوی منه سبع سموات»، بهترین نظر در مورد آسمان‌های هفتگانه چیست؟

- (۱) هفت آسمان همان هفت کیهکشان مهم در عالم خلقت است.
- (۲) عدد هفت عدد کثرت است و مراد آسمان‌های متعدد و بی شمار است.
- (۳) هفت آسمان وجود دارد و مراد از آن هفت کره در داخل منظومه شمسی است.
- (۴) هفت آسمان وجود دارد که نخستین آن مشهود و شش آسمان دیگر نامشخص است.

۲۷۱- دو نفر از شارحان نهج البلاغه که شرحی به نام «منهاج البراهمه» تألیف کردند، کدام‌اند؟

- (۱) این میثم بحرانی - قطب راوندی
- (۲) قطب راوندی - علی بن الناصر
- (۳) قطب راوندی - میرزا حبیب الله خویی
- (۴) علی بن الناصر - میرزا حبیب الله خویی

۲۷۲- جاحظ در کتاب «البيان و التبيين» کدام مورد را گفته است؟

- (۱) خطبه‌های امام علی (ع) مدون و محفوظ و مشهور است.
- (۲) مردم از امام علی (ع) خطبه‌های فراوانی حفظ کرده‌اند.
- (۳) چهار صد خطبه از خطبه‌های امام به دست من رسیده است.
- (۴) خطبه‌های امام علی (ع) در میان ما رایج است و مردم در سخنرانی‌ها از آن استفاده می‌کنند.

۲۷۳- سید رضی نگارش چه کتابی را مقدمه‌ای بر تألیف نهج البلاغه اعلام کرده است؟

- (۱) خصائص الانمه
- (۲) حقایق التأویل
- (۳) مجازات آثار النبویه
- (۴) عبقرية الشریف الرضی

۲۷۴- سخن «و فی کلامه قیل دون کلام الخالق و فوق کلام المخلوقین» منقول از کیست؟

- (۱) جاحظ
- (۲) امیر یحیی علوی
- (۳) ابن ابی الحدید
- (۴) جورج جرداق

۲۷۵- سخن امام علی (ع) «اليوم نواقفنا علی سبيل الحق والباطل من وثق بماء لم يظما»، به معنی امروز ما و شما بر سر دو راهی حق و باطل قرار گرفته‌ایم کسی که اطمینان به آب داشته باشد تشنه نمی‌شود، خطاب به چه کسانی است؟

- (۱) خوارج
- (۲) اهل جمل
- (۳) کوفیان
- (۴) سران صفین

علوم قرآن:

۲۷۶- حکمت تقدیم و تأخیر در آیه ﴿و کان رسولا نبيا﴾ چیست؟

- (۱) رعایت فاصله
- (۲) ترقی
- (۳) تدلی
- (۴) تشریف

۲۷۷- در کدام گزیننه صیغه عام وجود ندارد؟

- (۱) یوصیکم الله فی اولادکم
(۲) لهم فیها زفیر و هم فیها لایسمعون
(۳) للذین احسنوا الحسنی و زیاده
(۴) انکم و ما تعبدون من دون الله حسب جهنم

۲۷۸- سبب اجمال در آیه ﴿فلا تعصوهن﴾ چیست؟

- (۱) تکریر قاطع
(۲) قلب منقول
(۳) عدم کثرت استعمال
(۴) غرابت لفظ

۲۷۹- کدام مبین آیه ﴿فتلقى آدم من ربه کلمات﴾ می باشد؟

- (۱) قالنا ربنا ظلمنا انفسنا
(۲) و اوفوا بعهدی اوف بعهدکم
(۳) الم اعهد الیکم یا بنی آدم الا تعبدوا الشیطان
(۴) لئن اقمتم الصلاة و آتیتم الزکاة و آمنتم برسلی

۲۸۰- چرا آیه ﴿و من یدع مع الله الها آخر لا برهان له به فانما حسابه عند ربه﴾ دارای مفهوم مخالف نیست؟ زیرا ابن وصف

- (۱) از باب غالبیت ذکر شده است.
(۲) مفهوم وصف حجیت ندارد.
(۳) مطابق واقع نیست.
(۴) مطابق واقع است.

۲۸۱- مجاز در آیه ﴿کما اخرج ابویکم من الجنة﴾ از چه نوع است؟

- (۱) اطلاق السبب علی المسبب
(۲) اطلاق المسبب علی السبب
(۳) نسبة الفعل الی سبب السبب
(۴) تسمية الشیء باسم آله

۲۸۲- طرفین تشبیه در آیه ﴿و القمر قدرناه منازل حتی عاد کالعرجون القديم﴾ کدام است؟

- (۱) عقلی
(۲) حسی
(۳) مشبیه حسی، مشبیه عقلی است.
(۴) مشبیه حسی، مشبیه به عقلی است.

۲۸۳- در کدام مورد استعارة معقول به معقول به وجه معقول به کار رفته است؟

- (۱) و لما سکت عن موسی الغضب
(۲) مستهم البأساء و الضراء
(۳) و آیه لهم اللیل نسلخ منه النهار
(۴) و ترکنا بعضهم یومئذ یموج فی بعض

۲۸۴- در آیه ﴿و قضی الامر﴾ کدام صنعت بیانی به کار رفته است؟

- (۱) تشبیه
(۲) استعاره
(۳) ارداد
(۴) کنایه

۲۸۵- حکمت تعریض در آیه ﴿و مالی لا اعبد الذی فطرنی﴾ چیست؟

- (۱) ذم
(۲) توییح
(۳) تلطف و احتراز از مخائنه
(۴) استدراج خصم الی الادعان

۲۸۶- در کدام یک از آیات زیر حصر و اختصاص به کار نرفته است؟

- (۱) فلما توفیتنی کنت انت الرقیب علیهم
(۲) ذلک جزاءهم بانهم کفروا
(۳) و ما انت علینا بعزیز
(۴) فالله هو الولی

۲۸۷- استفهام در آیه ﴿ما لی لا اری الهدد﴾ به چه معنی است؟

- (۱) تقریر
(۲) انکار
(۳) عتاب
(۴) تعجب

۲۸۸- قالون (عیسی بن میناء) و ورش (عثمان بن سعید) راویان کدام یک از قراء سبعة بودند؟

- (۱) عبدالله بن کثیر مدنی
(۲) حمزة بن حبیب کوفی
(۳) عاصم بن بهدلة کوفی
(۴) نافع بن عبدالرحمن مدنی

۲۸۹- کدام مورد از نظر صاحب کتاب البیان (آیت الله خویی (ره)) نادرست است؟

- (۱) قرائت قرآن متواتر نیست.
(۲) قرآن با خیر واحد نسخ نمی شود.
(۳) نسخ در جملات خبری واقع نمی شود.
(۴) تواتر قرآن با تواتر حافظان قرآن اثبات می شود.

٢٩٠- کدام مفسر متشابهات در قرآن کریم را امری نسبی می‌داند؟

- (١) ملا محسن فیض در تفسیر الصافی
(٢) علامه طباطبایی در تفسیر المیزان
(٣) سید هاشم بحرانی در تفسیر البرهان
(٤) ملا فتح‌الله کاشانی در تفسیر منهج الصادقین

ادبیات عرب:

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (٢٩١ و ٢٩٢)

٢٩١- عین الخطأ:

- (١) قَالَ لِابْنِهِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ : يَا بَنِيَّ لَا تُخْلِفَنَّ وِرَاعَكَ شَيْئًا مِنَ الدُّنْيَا،
(٢) فَأَنَّكَ تُخْلِفُهُ لِأَحَدٍ رَجُلَيْنِ: إِمَّا رَجُلٌ عَمِلَ فِيهِ بِطَاعَةِ اللَّهِ فَسَعِدَ بِمَا شَقَّيْتَ بِهِ،
(٣) وَ إِمَّا رَجُلٌ عَمِلَ فِيهِ بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ فَشَقِيَ بِمَا جَمَعْتَ لَهُ فَكَنتَ عَوْنًا لَهُ عَلَى مَعْصِيَتِهِ،
(٤) وَ لَيْسَ أَحَدٌ هَذَيْنِ حَقِيقًا أَنْ تُؤْتِرَهُ عَلَى نَفْسِكَ!

٢٩٢- عین الخطأ:

- (١) مِمَّنْ خَالَفَ هَذِهِ النَّظْرِيَّةَ أَبُو حَامِدٍ الْغَزَالِيُّ، وَ حَاصِلُ مَا ذَكَرَهُ فِي نَقْدِهَا،
(٢) إِنَّ هَذِهِ الْأَلْفَافِظَ الَّتِي تَجْرِي فِي الْعِبَارَاتِ الْقُرْآنِيَّةِ وَالْأَحَادِيثِ النَّبَوِيَّةِ لَهَا مَكَانٌ ظَاهِرٌ،
(٣) وَ هِيَ الْحَيْثِيَّةُ الَّتِي نَرَاهَا وَهِيَ مُحَالَةٌ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَ مَعَانٍ أُخْرَى،
(٤) مَجَازِيَّةٌ مَشْهُورَةٌ يَعْرِفُهَا الْعَرَبِيُّ مِنْ غَيْرِ تَأْوِيلٍ وَ لَا مَحَاوَلَةَ تَفْسِيرٍ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصرفي (٢٩٣ و ٢٩٤)

٢٩٣- ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفَرُوا ثَبَاتٍ أَوْ انفَرُوا جَمِيعًا ﴾ عین الخطأ:

- (١) جميعًا: اسم مفرد يدل على التعدد - مشتق و فعيل بمعنى مفعول (مصدره: جمع) / حال مفردة و منصوب و عاملها «انفروا» و لا تحتاج إلى المطابقة لكونها مما يستوي فيه الأفراد و الجمع
(٢) خذوا: فعل أمر - صحيح و مهموز اللام، و فيه إعلال حذف الهمزة وجوبًا و استثناءً / فعل و فاعله ضمير الواو البارز
(٣) الذين: اسم - موصول خاص - معرفة - مبني على الفتح / نعت لـ «أي» في محل رفع تبعًا للفظ المنادى على خلاف الأصل في الاتباع
(٤) ثبات: جمع سالم للمؤنث (مفرد ثبة) - جامد و غير مصدر - معرب / حال مفردة و منصوب بالكسر، و صاحبها ضمير «الواو» في «انفروا»

٢٩٤- « اليوم قد بت تهجونا و تشتمنا فاذهب، فما بك و الأيام من عجب! ». عین الخطأ:

(١) بت: ماضٍ، مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) و من الأفعال الناقصة، اسمه ضمير التاء البارز

(٢) الأيام: جمع تكسير (مفردة: يوم، مذكر)، معرب، منصرف، مجرور بالتبعية للمعطوف عليه ضمير الكاف، و تقديره: « بك و بالأيام »

(٣) عجب: اسم جامد، نكرة، مجرور في اللفظ بحرف « من » الزائدة و مرفوع محلاً على أنه مبتدأ مؤخر

(٤) ما: اسم شبهه « ليس » و من النواسخ، اسمه « عجب » المجرور بحرف « من » الزائدة و خبره « بك »

■ ■ عین الصحيح للجواب عن الأسئلة التالية (٢٩٥-٢٩٨)

٢٩٥- عین الصحيح عن باب الكلمات التالية على الترتيب « يهدي، يسمعون، مدهامتان، مذكر »:

(١) تفعيل، تفعّل، افعال، افتعال

(٢) افتعال، تفعّل، افعال، افتعال

(٣) تفعيل، تفعّل، افعال، افتعال

(٤) تفعيل، تفعّل، افعال، تفعيل

٢٩٦- عین الفعل معرباً:

(١) احرصن على حفظ الوديعة التي سلّمت إليك و أدها إلى صاحبها!

(٢) رُم النّجاح و احرص على الصدق و الاستقامة حتّى تفوزن!

(٣) لا تعرضان عن بساتين العلم فإنها أرضية للتنمية!

(٤) ارعين نمام مودة من اتخذكنّ خلاً وقياً!

٢٩٧- عین ما يصح فيه تبديل فاء الجزاء « إذا » الفجائية:

(١) من يجتهد في حياته فهو من النّاجحين.

(٢) إن تزرع الفتن فأنت تحصدتها شراً.

(٣) ما تحفظني في صغرك فيفيدك في كبرك.

(٤) إن تعكفي على العلم فلن تخسري أبداً.

٢٩٨- عین « أن » ليست مخففة:

(١) ﴿ ربنا إنّنا سمعنا منادياً ينادي للإيمان أن آمنوا بربكم ﴾

(٢) ﴿ أ فلا يرون ألا يرجع إليهم قولا ﴾

(٣) ﴿ علم أن سيكون منكم مرضى ﴾

(٤) ﴿ أشهد أن لا إله إلا الله ﴾

■ ■ عین المناسب للجواب علی أساس تطبیق القواعد (۲۹۹-۳۰۱)

۲۹۹- « علینا أن نغرس الأشجار حتى يأكل الآخرون من ثمرها، كما غرس أجدادنا أشجاراً نحن قطفنا ثمارها! ».

عین الصحیح:

(۱) بر ما واجب است که درختانی بکاریم تا دیگران از میوه‌های آن بخورند، همانطور که اجداد ما درختان را کاشتند و ما میوه‌های آنها را چیدیم!

(۲) بر ماست که درختانی غرس کنیم تا آیندگان از میوه‌های آنها بخورند، همانگونه که نیاگان ما درختانی کاشتند و ما میوه‌های آن را می‌چینیم!

(۳) ما باید درختان را بکاریم تا آیندگان از میوه آنها بخورند، همانگونه که نیاکان ما درختانی کاشتند و ما میوه‌های آنها را می‌چینیم!

(۴) ما باید درختان را بکاریم تا دیگران از میوه آن بخورند، همانطوری که اجداد ما درختانی غرس کردند که ما میوه‌های آنها را چیدیم!

۳۰۰- عین الصحیح بالنظر إلى الإعراب:

(۱) أمرت أن يعطى لك أربعون ألف درهم: دستور دادم که چهل هزار درهم به تو بدهد.

(۲) رأى رسول الله أبوبكر ماشياً في طريق: رسول الله ابوبکر را دید که در راهی می‌رفت.

(۳) أقرّ أبنا موسى على المدينة ثمانين سنين: ابوموسی را به مدت هشت سال بر شهر حاکم کرد.

(۴) قد ولى عمر عمراً على المدينة و هو ابن عشرين عاماً: عمرو به مدت بیست سال عمر را بر مدینه حاکم کرد.

۳۰۱- « چون بالشی نیافت، دستان خود را بالش کرد و خوابید! ». عین الصحیح:

(۱) بما أنه ما وجد وسادة، جعل يديه تحت رأسه فنام.

(۲) عندما ما وجد وسادة لينام، وضع يده كوسادة و نام.

(۳) حيث إنه لم يجد وسادة، فتوسد يديه و نام.

(۴) لما لم يجد وسادة للتوسد يده فنام.

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۳۰۲-۳۰۵)

۳۰۲- إذا كان المقصود بيان حال من كان حسنه يتجدد؛ فمن الأفضل أن نقول .....

(۱) هو حسنٌ أدبه! (۲) هو حسنٌ أدباً!

(۳) هو حسن الأدب! (۴) هو حسنه الأدب!

٣٠٣ - عین الخطأ:

- (١) ﴿إِعْمَلُوا صَالِحًا﴾: إيجاز الحذف
- (٢) ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ﴾: إيجاز القصر
- (٣) ﴿يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ﴾: إطناب، من نوع الاحتراس
- (٤) ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾: إطناب، بقصد الاستيعاب

٣٠٤ - عین ما ليس فيه مجاز مرسل:

- (١) ﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ لَيْسَتْ لَوْعَتُهَا كَازِبَةً﴾ (٢) ﴿وَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ السَّمَاءَ مَدْرَارًا﴾
- (٣) ﴿وَلَا يَلْدُوا إِلَّا فَاغْرًا كَفَّارًا﴾ (٤) ﴿إِنَّهُ كَانَ وَعْدَهُ مَأْتِيًا﴾
- ٣٠٥ - إن البكاء هو الشفا .... ء من الجوى بين الجوانح». نوع الجناس في البيت .....
- (١) المذيل (٢) المطرف (٣) المرادف (٤) المضارع

